

Szám: 10—21/24/1984.

MINOSÍTÉS *L. Hossza*
változott
34/1991. BM utasítás

N° 592

A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
24/1984. számú
UTASÍTÁSA

az állami tűzoltóság területi szervei
Személyzeti Munka Szabályzatának kiadásáról

Budapest, 1984. július 5.

*Minőségileg megvizsgált
1999. 06. 15-en
12-410/99. B4. kez. és Min. Főb.*

Szám: 10—21/24/1984.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

**24/1984. számú
UTASÍTÁSA**

**az állami tűzoltóság területi szervei
Személyzeti Munka Szabályzatának kiadásáról**

Budapest, 1984. július 5.

A káder- és személyzeti munkára vonatkozó rendelkezések egységes értelmezése és gyakorlati végrehajtása érdekében a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. számú törvényerejű rendelettel és az ennek végrehajtására kiadott belügyminiszteri végrehajtási utasítással egységes szerkezetbe foglalva, valamint a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 1973. évi 13. sz. törvényerejű rendelet 7. §-ában foglaltak alapján — a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökével egyetértésben — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

1. A tanácsi testületek, tisztségviselők és vezetők, illetve az állami tűzoltóság (a továbbiakban: tűzoltóság) parancsnokai és szervei ezen utasítás mellékleteként kiadott Személyzeti Munka Szabályzata szerint lássák el a káder- és személyzeti feladataikat.

2. A káder- és személyzeti hatásköröket az állami tűzoltóság területi szerveinek tagjaira vonatkozó személyzeti hatáskörök megállapításáról szóló 2/1984. BM számú utasítással kiadott Hatásköri Lista tartalmazza.
3. A tűzoltóság káder- és személyzeti munkájával összefüggő értekezleteire, megbeszéléseire a személyzeti szervek illetékeseit minden esetben meg kell hívni.
4. A Személyzeti Munka Szabályzatában foglaltakat a vezetőknek és a személyzeti szervek ügyintézői állományának teljes terjedelmében, a beosztottaknak meghatározott mértékben, továbbképzés keretében oktatni kell. Az oktatás megszervezéséről a BM Tűzoltóság országos parancsnoka gondoskodik.
5. Felhatalmazást kap a BM Tűzoltóság országos parancsnoka, hogy a Személyzeti Munka Szabályzatában nem érintett egyéb feladatok végrehajtására intézkedést adjon ki.
6. Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg:
 - a 24/1975. BM számú utasítással kiadott, az állami tűzoltóság területi szervei Személyzeti Munkájának Rendje,
 - a 39/485/1976. számú melléklet az állami tűzoltóság területi szervei Személyzeti Munka Rendjéhezhatályát veszti.

DR. HORVÁTH ISTVÁN s. k.,
belügyminiszter

Készült: 600 példányban.
Kapják: elosztó szerint.

ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

I. Fejelet

A szabályzat célja

II. Fejelet

A szabályzat hatálya kiterjed a területi szervekre

A szabályzat hatálya kiterjed a területi szervekre

A szabályzat hatálya kiterjed a területi szervekre

A szabályzat hatálya kiterjed a területi szervekre

III. Fejelet

Az ÁBTL

SZEMÉLYZETI MUNKA SZABÁLYZATA

az állami tűzoltóság területi szervei részére

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

IV. Fejelet

A szabályzat

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

V. Fejelet

A szabályzat

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

Az ÁBTL-4.2-10-21/24/1984

VI. Fejelet

A szabályzat

TARTALOMJEGYZÉK

oldal

I. Fejezet

Általános rendelkezések	7
--------------------------------------	----------

II. Fejezet

A szolgálati viszony keletkezése és megszűnése	8
A szolgálati viszony keletkezése	8
A szolgálati viszony megszűnése	19
A szolgálati viszony megszüntetésének általános szabályai ...	30

III. Fejezet

Az állomány utánpótlása és képzése	32
A vezetői állomány utánpótlása	33
Az állomány utánpótlása	34
Az utánpótlás szervezése	35
A káderutánpótlás tervezése	36
Az utánpótlás tervezése	37
A képzés tervezése	37

IV. Fejezet

A rendfokozat	40
A hivatásos állomány tagozódása	40
A rendfokozatok	40
Az előléptetés	41
Az előléptetést kizáró okok	46
A várakozási idő	48

V. Fejezet

A szolgálati viszony	50
A hivatásos szolgálat teljesítése	50
Az áthelyezés	52
A vezénylés	56
Az áthelyezés, az átminősítés és a vezénylés közös szabályai	57

VI. Fejezet

A minősítés	60
--------------------------	-----------

VII. Fejezet

A szolgálati idő megállapítása, módosítása és igazolása	68
A szolgálati idő megállapítása és módosítása	68
A szolgálati idő igazolás	72

VIII. Fejezet

A polgári állomány személyi ügyeinek intézése	76
Az állományba vétel	76
A munkaviszony fennállása alatti feladatok	77
A munkaviszony megszüntetése	80

IX. Fejezet

A személyi állományra vonatkozó parancsok, határozatok kiadása és nyilvántartása	81
Az állományparancsok kezelése, nyilvántartása	84

X. Fejezet

A személyzeti információrendszer	
A személyzeti- és kádernyilvántartás	85
Személyzeti információrendszer	85
A személyi anyag nyilvántartása	87
A személyi anyag kezelése	89
Változásjelentés	91

XI. Fejezet

Igazolvány ügyintézés	92
A munkaviszony keletkezésének és megszüntetésének személyi igazolványba történő bejegyzése	95

XII. Fejezet

Katonai ügyintézés	96
---------------------------------	-----------

XIII. Fejezet

Vegyes rendelkezések	98
-----------------------------------	-----------

A SZEMÉLYZETI MUNKA SZABÁLYZATA

Az 1971. évi 10. sz. törvényerejű rendelettel (vastagbetűs szedéssel) — jelölése: Tvr. és a Tvr. belügyminiszteri végrehajtási utasításával (normálbetűs szedéssel) — jelölése: Ut. — egységes szerkezetbe foglalt Személyzeti Munka Szabályzata (normálbetűs szedéssel) — jelölése: SZ.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Tvr. 1. § A fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományú tagjainak — önként vállalt élethivatásuk alapján — kötelessége a haza és a néphatalom fegyveres szolgálata, a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi és gazdasági rendjének védelme, amelyet — eszükjükhöz híven — hűséggel és önfeláldozásig terjedő odaadással kötelesek teljesíteni. E törvényerejű rendelet célja, hogy e követelményeknek megfelelően szabályozza a fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyát.

Ut. 1. A Tvr. 1. §-ában meghatározott köteleességek maradéktalan végrehajtása érdekében az előjárók segítsék elő beosztottaik politikai öntudatának fejlődését, mélyítsék el szocialista hazafiságát, proletár internacionalizmusát és hivatásszeretetét, erősítsék a fegyveres erők, fegyveres testületek és rendészeti szervek közötti szoros együttműködést.

Tartsák magas szinten a szolgálati fegyelmet, biztosítsák a szolgálat ellátásához a megfelelő feltételeket és körülményeket, érvényesítsék a beosztottaikról való messzemenő gondoskodást, óvják a beosztottak emberi méltóságát és a rendfokozat becsületét, tartsák és tartassák meg a szocialista törvényességet.

Tvr. 2. § E törvényerejű rendelet hatálya a fegyveres erők (néphadsereg, határőrség) és a fegyveres testületek (rendőrség, munkásőrség, büntetésvégrehajtási testület) hivatásos állományára (a továbbiakban együtt: hivatásos állomány) terjed ki.

- Ut. 2. A 177/1971. NET számú határozat alapján a Tvr. és az utasítás rendelkezéseit — ahol ez alól az utasítás kivételt nem tesz — az állami tűzoltóság hivatásos állományára is alkalmazni kell.

II. Fejezet

A SZOLGÁLATI VISZONY KELETKEZÉSE ÉS MEGSZÚNÉSE

A szolgálati viszony keletkezése

- Tvr. 3. § A hivatásos állomány tagja lehet az a büntetlen előéletű és feddhetetlen magyar állampolgár, aki a hivatásos szolgálat ellátására alkalmas, és az illetékes miniszter, illetőleg a munkásőrség országos parancsnoka (a továbbiakban együtt: illetékes miniszter) által meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

- Ut. 3. A feddhetetlenség elbírálásánál a jelentkező személy erkölcsi, politikai magatartását, jellembeli tulajdonságait, a munkához, a közösséghez, a társadalmi környezetéhez való viszonyát és családi körülményeit kell figyelembe venni.

- Ut. 4. Hivatásos állományba lehet venni azt, aki:

- sorkatonai szolgálatot teljesített, vagy az alól mentesítették, illetve a sorkatonai szolgálatra előírt életkornál idősebb (ezek a feltételek nőkre nem vonatkoznak);
- 18. életévét betöltötte és 35. életévénél nem idősebb;
- egészségileg alkalmas;
- legalább az általános iskolát elvégezte; zászlósi, tiszti beosztásba történő kinevezés esetén középiskolai érettségivel vagy felsőfokú állami iskolai végzettséggel rendelkezik.

- SZ 1. A sorkatonai szolgálat teljesítése alóli mentesítés szabályait külön rendelkezések tartalmazzák. (Függelék: továbbiakban — F)

SZ 2. Az állományba történő kinevezésnél — azonos feltételek esetén — előnyben kell részesíteni:

- a) a munkásmozgalmi múlttal rendelkezők,
- b) az ellenforradalom leverésében résztvevők,
- c) a párt- és társadalmi szerveknél dolgozók,
- d) a hősi halottak,
- e) a hivatásos állományúak,
- f) az állomány tagjai, nyugállományú tagjai, valamint az elhalt tűzoltók gyermekeit,
- g) továbbá azokat, akik a tervezett beosztásban előírt iskolai végzettségnél magasabb képesítéssel rendelkeznek.

SZ 3. El kell utasítani az állományba vétel iránti kérelmét annak:

- a) aki nem felel meg Tvr. 3. §-ában és az Ut. 3—4. pontjában felsorolt követelményeknek, kivéve ha az Ut. 20. pontja alapján a miniszter vagy az illetékes miniszterhelyettes kivételt tett,
- b) aki önhibájából gyakran változtatta munkahelyét,
- c) akinek káros szenvedélye van,
- d) akinek családi- és magánélete rendezetlen,
- e) akinek közvetlen hozzátartozóját — feltéve, hogy kapcsolatot tart vele — az állam, az emberiség elleni, illetőleg más súlyos bűntett miatt elítélték vagy bűnöző életmódot folytat,
- f) akinek közvetlen hozzátartozója — feltéve, hogy kapcsolatot tart vele — tiltott határátlépést követett el vagy a külföldre utazás és a külföldön tartózkodás szabályainak kijátszásával tartósan külföldön maradt és a magyar Népköztársasággal szemben ellenséges tevékenységet fejt ki,
- g) akinek szolgálati viszonya a Tvr. 5. § (2) bekezdés b), c), d), e) továbbá a Tvr. 6. § c), e) pontja alapján szűnt meg,

- h) a g) alpontban foglalt rendelkezéseknél a Tvr. 5. § (2) bekezdés b) és e), a 6. § c) és e) pontja esetén tiszt-helyettesek és zászlósok vonatkozásában az illetékes miniszterhelyettes, tiszteknél a miniszter kivételt tehet.

Ut. 5. A hivatásos állományba jelentkező személy, képesítését okirattal köteles igazolni.

Tvr. 4. § (1) A szolgálati viszony a hivatásos állományba vétellel keletkezik.

(2) A szolgálati viszony határozatlan időre létesül.

Ut. 6. A hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonya az-zal a nappal kezdődik, amelyet az állományba vételről szóló parancs meghatároz.

Ut. 7. A hivatásos állományba vétel a jelentkező írásban elő-terjesztett kérelmére történik. Nyilatkoznia kell arról, hogy a hivatásos szolgálatot élethivatásának tekinti.

SZ 4. Az állományba vétel iránti kérelem tartalmazza a je-lentkezés célját, indokait, amelyhez csatolni kell a kéz-zel írt részletes önéletrajzt.

SZ 5. Azt a jelentkezőt, aki a kérelem és az önéletrajz adatai alapján megfelel az általános követelményeknek, be kell hívni személyes beszélgetésre és kérni kell, hogy hozza magával személyi igazolványát, katonakönyvét, iskolai végzettségét és szakképzettségét tanúsító okmá-nyait.

SZ 6. A beszélgetés során a jelentkezőt tájékoztatni kell a hi-vatásos szolgálattal járó kötelezettségekről és jogokról, a továbbfejlődés lehetőségeiről és arról, hogy milyen jellegű beosztásba tervezik kinevezni.

SZ 7. Az illetékes vezető, parancsnok és a személyzeti szerv megbízottja a személyes beszélgetés és a rendelkezésre álló okmányok alapján foglaljon állást, hogy a je-lentkező rátermettsége, felkészültsége, személyi- és családi körülményei alapján megfelel-e a hivatásos szolgálatra, illetve a tervezett beosztásra. Amennyiben a feltételek-

nek megfelel és kérelmét fenntartja, belügyi orvosi vizsgálatra kell küldeni.

Ha a kérelmező hivatásos szolgálatra egészségileg alkalmas, a személyzeti szerv képviselője töltesse ki a felvételhez szükséges nyomtatványokat, majd a Szabályzat mellékletében foglaltak szerint hajtsa végre az ellenőrzést.

(A személyzeti szerv fogalma alatt a továbbiakban: a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság Személyzeti és Tanulmányi Osztályát, a megyei tűzoltóparancsnokságok személyzeti és tanulmányi kiemelt főelőadóit, főelőadóit, az alsóbb fokú tűzoltóparancsnokságokon pedig az általános főelőadókat és a tűzoltási és szolgálati főelőadókat kell érteni.)

SZ 8. Az ellenőrzés adatainak értékelése és az alkalmasság elbírálása az illetékes parancsnok és a személyzeti szerv együttes feladata.

SZ 9. A személyzeti szerv a kinevezési javaslatot és a parancstervezetet az orvosi vélemény megérkezésétől számítva:

a) az alapellenőrzés esetén 30,

b) a bővített ellenőrzés esetén 45 napon belül köteles felterjeszteni a kinevezésre jogosult parancsnokhoz.

SZ 10. Amennyiben a felvételi eljárás során a jelentkező állományba vételét kizáró ok merült fel, vagy tűzoltói szolgálatra nem találják alkalmasnak, a kérelem elutasításáról írásban értesíteni kell. Ha a kizáró ok jellege indokolja, személyes beszélgetés keretében kell közölni az elutasítást, amelynek tudomásul vételét a kérelemre rá kell vezetni és aláírással igazoltatni.

SZ 11. Ha az ellenőrzéskor valamely nem feltétlen kizáró ok merült fel és a kinevezés mellett foglalnak állást, ezt az okot a felvételi javaslat megjegyzési rovatában fel kell tüntetni.

SZ 12. Az Ut. 20. pont első bekezdésének, illetve a SZ 2. pontjának alkalmazása esetén a személyi anyagot megfelelő

indokolással elő kell terjeszteni az állományba vétel engedélyezésére jogosult vezetőhöz.

Ut. 8. Az a sorköteles, aki a hivatásos szolgálatot élethivatásul választja, a Belügyminisztérium vagy a Magyar Néphadsereg katonai tanintézeteibe hallgatóként való felvételre, pályázat útján jelentkezhet.

Ut. 9. A Tvr. 53. § (2) bekezdése alapján a rendőrség és az állami tűzoltóság hivatásos állományába kerülőket beosztásuktól függően 6—12 hónapi időtartamra ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kell kinevezni.

SZ 13. A próbaidő tartama:

- a) tiszthelyettesi és zászlósi beosztásban 6 hónap,
- b) tiszti beosztásban 1 év.

Ut 10. Próbaidős szolgálat nélkül kell hivatásos állományba venni azt, aki:

- a határőrség hivatásos állományába kerül,
- katonai tanintézetben végzett,
- belügyi ösztöndíjasként felsőoktatási intézményben legalább a III. évfolyamot elvégezte,
- a néphadsereg vagy más fegyveres testület hivatásos állományából átvételre kerül,
- a párt- és tömegszervezetek ajánlása alapján vezetői beosztásba nyer kinevezést,
- a Belügyminisztérium polgári alkalmazottja.

Ut. 11. A hivatásos állományba vételre jogosult vezető (parancsnok) indokolt esetben a próbaidőtől eltekinthet.

SZ 14. A parancsnok a próbaidőtől akkor tekinthet el, ha a jelentkezőnek a polgári életben végzett munkája és képzettsége eleve biztosítja azokat a szakmai, politikai ismereteket, amelyek a tűzoltói beosztás betöltéséhez szükségesek, és a beszerzett információk alapján biztosan meg tudják ítélni, hogy a felvett személy alkalmas az adott beosztás ellátására.

Ut. 12. A próbaidőst — a próbaidő tartama alatt — vizsgára kell bocsátani és a parancsnoka által készített jellemzés alapján dönteni kell véglegesítéséről, vagy elbocsátásáról.

SZ 15. A próbaidőst véglegesítése előtt egészségi alkalmasságának megállapítása végett ismételt orvosi vizsgálatra kell küldeni.

SZ 16. Az egészségileg alkalmas próbaidős az előírt tananyagból, az állami tűzoltóság Tanulmányi Munka Szabályzatában meghatározottak szerint köteles vizsgát tenni. A vizsga eredményét is figyelembe véve, a próbaidő alatt végzett munkáról és magatartásról a közvetlen parancsnok a jellemzést készítse el.

SZ 17. A véglegesítésre vonatkozó parancstervezetet az illetékes személyzeti szerv készítse el és a próbaidő letelte előtt terjessze fel a véglegesítésre jogosult parancsnokhoz.

A parancs-tervezethez mellékelni kell:

- a) a személyi anyagot,
- b) a jellemzést,
- c) a vizsgabizonyítványt,
- d) a véglegesítésre vonatkozó okmányt,
- e) a véglegesítést közvetlenül megelőző orvosi vizsgálat eredményét tanúsító igazolást.

SZ 18. A próbaidőst a véglegesítésről a véglegesítési okmány átadásával egyidejűleg értesíteni kell.

Ut. 13. A próbaidő alatt a szolgálati viszony mind a próbaidős szolgálatot teljesítő, mind a hivatásos állományba vételre jogosult vezető részéről indoklás nélkül megszüntethető.

Ha a szolgálati viszony megszüntetése a szerv vezetőjének döntése alapján történt, a próbaidőst kétheti időtartamának megfelelő leszerelési segélyben kell részesíteni.

Ut. 14. A próbaidős szolgálatot ellátókra — amennyiben az utasítás kivételt nem tesz — a véglegesítettekre meghatározott jogok és kötelességek vonatkoznak.

Tvr. 4. § (3) A hivatásos állomány tagjának rendfokozatát és szolgálati beosztását meg kell határozni.

Ut. 15. A rendfokozat meghatározása kinevezéssel történik.

Ut. 16. A próbaidőre történő kinevezés — Ut. 17. pontjában foglalt kivételektől eltekintve — tiszthelyettesi beosztás esetén a legalacsonyabb tisztesi, zászlósi beosztás esetén a legalacsonyabb tiszthelyettesi, tiszti beosztás esetén zászlósi rendfokozatba történik.

A néphadsereg vagy más fegyveres testület hivatásos (továbbszolgáló) vagy tartalék állományából hivatásos állományba vett személyt legalább az ott elért rendfokozatba kell kinevezni. A határőrségnél a tiszthelyettesi beosztásba kerülőt, a legalacsonyabb tiszthelyettesi rendfokozatba kell kinevezni.

Ut. 17. Próbaidőre hivatásos állományba vétel esetén:

- a) őrmesteri rendfokozattal kell kinevezni tiszthelyettesi beosztásba azt, aki érettségizett;
- b) főtörzsőrmesteri rendfokozattal kell kinevezni zászlósi beosztásba azt, aki az előírtnál magasabb iskolai végzettséggel vagy a beosztásának megfelelő szakképesítéssel rendelkezik.
- c) törzszászlósi rendfokozattal kell kinevezni tiszti beosztásba azt, aki felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

Ut. 18. A próbaidő letelte után:

- a) a tiszti beosztásban levők közül;
 - az érettségizetteket zászlósi rendfokozattal kell véglegesíteni,
 - a főiskolát végzetteket alhadnagyi,
 - az egyetemi végzettségűeket hadnagyi rendfokozatba kell a véglegesítés után kinevezni.

Az a) alpontban felsoroltak közül eggyel magasabb rendfokozatba lehet kinevezni, illetve előléptetni azo-

kat, akik a közép- vagy felsőfokú iskoláikat kitűnő eredménnyel fejezték be és a belügyi hivatással járó követelményeknek is kiemelkedően megfelelnek.

- b) a zászlósi beosztásúak közül az Ut. 17/b) alpontja szerint kinevezetteket zászlósi rendfokozatba kell előléptetni;
- c) a tiszthelyettesi beosztásban levők közül a tiszteseket — szakaszvezetőig bezárólag — a soron következő rendfokozatba kell előléptetni.

Ut. 19. Végleges jelleggel hivatásos állományba vétel, illetve állományban levők és tanulmányaikat befejezők esetén rendfokozatba történő kinevezés előléptetés:

- a) a végleges jellegű hivatásos állományba vétel esetén:

- a rendfokozatok meghatározására az Ut. 16—17. és 18. pontjaiban foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni,

- azokat a belügyi ösztöndíjasokat, akik a felsőoktatási intézmény harmadik, illetve negyedik évfolyamát befejezték zászlósi, az ötödik évfolyamot végzetteket törzszászlósi, a tanulmányaikat befejezőket tiszti rendfokozatba kell kinevezni;

- b) az állományban levők és tanulmányaikat végzők, illetve befejezők esetén:

- a Rendőrtiszti Főiskola I. évfolyamát elvégző tiszthelyetteseket zászlósi, a II. évfolyamot befejező zászlósokat törzszászlósi rendfokozatba kell előléptetni;

- törzszászlósi rendfokozatba kell előléptetni azt, aki a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző, illetve a BM Tűzoltó Kiképző Központ tisztképző szak nappali tagozatán közepesenél gyengébb eredménnyel végzett;

- alhadnagyi rendfokozatba kell kinevezni azt, aki főiskolai tanulmányait diploma megszerzésével befejezte, a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző, illetve a BM Tűzoltó Kiképző Központ tisztképző

szak nappali tagozatát eredményesen elvégezte, továbbá azokat, akik a tiszti beosztáshoz szükséges olyan középfokú állami iskolát végeztek, amely egyben szakmai végzettséget is jelent és megfelelnek a képesítés egyéb követelményeinek is;

- hadnagyi rendfokozatba kell kinevezni (előléptetni) azt, aki a Rendőrtiszti Főiskolán vagy a katonai főiskolán az államvizsgát letette, egyetemi tanulmányait diploma megszerzésével befejezte, a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző, illetve a BM Tűzoltó Kiképző Központ tisztképző szak nappali tagozatán jeles eredménnyel végzett;
- főhadnagyi rendfokozatba lehet kinevezni (előléptetni) azt, aki az egyetemet, a főiskolát, a rendőrtiszti vagy katonai főiskolát kitűnő eredménnyel végezte el, és a belügyi hivatással járó követelményeknek is kiemelkedően megfelel;
- századosig bezárólag eggyel magasabb rendfokozatba léptethető elő az, aki a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző, ill. a BM Tűzoltó Kiképző Központ tisztképző szak levelező tagozatán kitűnő eredménnyel végzett;
- nem nevezhető ki, illetve nem léptethető elő az iskola befejezése alkalmából az, aki tanulmányait elégtelen vizsgaeredménnyel zárta vagy nem tett eleget vizsgakötelezettségeinek.

SZ 19. — Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Tűzvédelmi szakának I. évfolyamát elvégző tiszthelyetteseket zászlósi, a II. évfolyamot befejező zászlósokat törzszászlósi rendfokozatba kell előléptetni;

- hadnagyi rendfokozatba kell kinevezni (előléptetni) azt, aki az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Tűzvédelmi szakán az államvizsgát letette;
- főhadnagyi rendfokozatba lehet kinevezni (előléptetni) azt, aki az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Tűzvédelmi szakát kitűnő eredménnyel végezte el, s a tűzoltói hivatással járó követelményeknek is kiemelkedően megfelel;

— századosig bezárólag eggyel magasabb rendfokozatba léptethető elő az, aki az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola Tűzvédelmi szak levelező tagozatán kitűnő eredménnyel végzett.

Ut. 20. Az Ut. 4. pontjában meghatározott feltételek alól a belügyminiszter kivételt tehet.

A polgári életből valamely magasabb szakképzettség alapján hivatásos állományba vett személyek első rendfokozatának megállapításánál figyelembe kell venni életkorukat, és korábbi munkakörüket, valamint azt a beosztást is, amelybe kinevezésre kerülnek.

SZ 20. Az Ut. 4. pontjának második és negyedik bekezdésében meghatározott feltételek hiányában tisztess, tiszthelyettes és zászlós esetében az illetékes miniszterhelyettes tehet kivételt.

Ut. 21. A hivatásos állomány tagjainak a szolgálati helyekre való beosztása kinevezéssel történik. Az első beosztásba való kinevezésre a hivatásos állományba vételkor kell intézkedni.

Ut. 22. A hivatásos állomány tagja a szolgálatának megkezdésekor köteles esküt tenni.

Tvr. 4. § (4) A hivatásos állományba vételre, a rendfokozat és a szolgálati beosztás meghatározására, ha jogszabály kivételt nem tesz, az illetékes miniszter jogosult, aki ezt a hatáskörét — a tiszti rendfokozat meghatározásának kivételével — átruházhatja.

Ut. 23. A hivatásos állományba vétel és az első rendfokozatba való kinevezés joga

— főtiszték, tiszték esetében a belügyminiszter,

— zászlósok, tiszthelyettesek, tisztessék esetében a BM Hatásköri Listában feljogosított vezető, parancsnok (a továbbiakban: illetékes vezető) hatáskörébe tartozik.

A szolgálati beosztást az illetékes vezető határozza meg.

Az állományba vételt, a rendfokozatba és a szolgálati beosztásba történő kinevezést állományparancsban kell elrendelni.

SZ 21. A hivatásos állományba vétel és az első rendfokozatba való kinevezés joga zászlósok, tiszthelyettesek, tisztek esetében a Hatásköri Listában feljogosított vezető, parancsnok hatáskörébe tartozik.

SZ 22. A kinevezési parancs-tervezethez csatolni kell:

- a) a felvételi kérelmet és javaslatot,
- b) a személyi adatlapot, önéletrajzot,
- c) az információkat, környezettanulmányt,
- d) a kérdőjegy összesítőlapot,
- e) 2 db 4×4 cm-es fényképet,
- f) a szolgálati idő kezdetének megállapításához szükséges kérdőívet és az annak alapján kiállított igazolást,
- g) az alkalmasságról szóló orvosi igazolást,
- h) a képesítési követelmény rögzítését,
- i) végleges kinevezés esetén a véglegesítési okmányt.

SZ 23. Ha a tiszti rendfokozatba történő kinevezéskor valamilyen ok miatt a beosztást, a szolgálati idő kezdetét, a beosztási illetményt, a ruhanormát, a képesítési előírásokat nem határozták meg, ezekre vonatkozóan a beosztásba történő kinevezésre jogosult parancsnok az állományba vétel hatályával megegyezően állományparancsban köteles intézkedni.

SZ 24. Az állományparancs jóváhagyása után a jelentkezőt értesíteni kell kinevezésének hatályáról, rendfokozatáról, szolgálati helyéről, beosztásáról és szolgálata megkezdésének időpontjáról.

Munkaviszonyban álló esetében a kinevezésről értesíteni kell munkahelyének vezetőjét is — amennyiben az a felvétel előkészítésének időszakában nem történt meg — megjelölve azt az időpontot, amikor a munkaviszony megszüntetését kéri.

SZ 25. A hivatásos állományba kinevezett köteles a szerv vezetőjénél az állományparancsban megjelölt időpontban jelentkezni, a vonatkozó belügyi rendelkezésekben meghatározottak szerint esküt tenni és az erről szóló jegyzőkönyvet aláírni. Az egyidőben kinevezettek eskütétele csoportosan, ünnepélyes keretek között történjen. (F)

SZ 26. A hivatásos szolgálat megkezdésével egyidőben a közvetlen parancsnok gondoskodik a kinevezett felszereléséről.

Az illetékes személyzeti szerv lássa el szolgálati igazolvánnyal, adja ki részére a szolgálati idő kezdetét igazoló okmányt és vonja be katonai igazolványát.

Hadkötelesek esetében a kinevezésről értesítse — az állandó lakóhely szerinti — Budapesten a fővárosi hadkiegészítő, vidéken a megyei hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot. (A továbbiakban: illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokság.)

SZ 27. Az állományba kinevezettel meg kell ismertetni parancsnokait, munkatársait és szolgálati helyét. A közvetlen parancsnok — a szolgálati titok védelmének szem előtt tartásával — köteles meghatározni szolgálati feladatát, gondoskodni arról, hogy a szolgálat megkezdése előtt minimális alapkiképzésben részesüljön és el-sajátítsa a feladatok ellátásához szükséges ismereteket, segíteni abban, hogy rövid idő alatt beilleszkedjék új környezetébe.

A szolgálati viszony megszűnése

Tvr. 5. § (1) A hivatásos szolgálat felső korhatára a betöltött ötvenötödik életév.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott életkor betöltése előtt is meg kell szüntetni a szolgálati viszonyát annak:

a) aki a hivatásos szolgálatra egészségi okból alkalmatlanná vált,

b) aki a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált,

- c) akit végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, kivéve, ha a bíróság azt katonai fogdában rendelte végrehajtani,
- d) akit lefokoztak,
- e) aki a hivatásos szolgálati viszonyáról lemondott.

(3) A (2) bekezdés c) pontja esetében, méltánylást érdemlő okokból az illetékes miniszter kivételt tehet.

(4) A (2) bekezdés e) pontja esetében a szolgálati viszony megszüntetését az illetékes miniszter

- a) meghatározott — a hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött — időhöz,
- b) a kiképzési (továbbképzési) költségek egy részének megtérítéséhez,
- c) a szolgálati viszonyról lemondás benyújtásától számított további — legfeljebb egy évi — hivatásos szolgálat letöltéséhez

kötheti.

Ut. 25. A Tvr. 5. §-ának (1) bekezdése alapján a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyát annak a hónapnak az utolsó napjával meg kell szüntetni, amelyekben az 55. életévét betöltötte.

SZ 28. A közvetlen parancsnok az állomány tagjával a szolgálat felső korhatárának elérése előtt 1 évvel beszélje meg a nyugállományba helyezés tényét, idejét. A javaslatot a nyugállományba helyezés esedékessége előtt két hónappal kell felterjeszteni a hatáskörileg illetékes vezetőhöz.

Ut. 26. A Tvr. 5. § (2) bekezdésének a) pontja alapján kell megszüntetni a szolgálati viszonyát annak, akit az illetékes belügyi orvosi felülvizsgáló bizottság hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősített.

Ennek során az érintett személy szolgálatképessége csökkentésének mértékét meg kell állapítani.

SZ 29. A szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset, szolgálati betegség miatt, az állomány csökkent munkaképessé-

gűvé vált tagjának szolgálati viszonyát csak akkor lehet megszüntetni ha:

- a) szolgálatképességének csökkentését a Belügyminisztérium illetékes orvosi felülvizsgáló bizottsága (a továbbiakban: BM FÜV Bizottság) véglegesnek minősítette és a nyugdíjjogosultsághoz szükséges feltételekkel rendelkezik,
- b) a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált,
- c) végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,
- d) lefokozták,
- e) fegyelmi fenytésül szolgálati viszonyának megszüntetését szabták ki,
- f) hivatásos szolgálatáról lemondott,
- g) szolgálati viszonyának megszüntetését kérte.

SZ 30. A SZ 29. pontjában foglalt feltételekre figyelemmel a közvetlen parancsnok a BM FÜV Bizottság jogerős határozata után haladéktalanul tegyen javaslatot a szolgálati viszony megszüntetésére.

A BM FÜV Bizottság elé rendelés szabályait a vonatkozó belügyi rendelkezés tartalmazza. (F)

Ut. 27. A Tvr. 5. § (2) bekezdésének b) pontja alapján kell megszüntetni a szolgálati viszonyát annak, akinek elbocsátását fegyelmi (becsületbírószági) büntetésként rendelték el.

SZ 31. Az állomány tagjának hivatásos szolgálatra méltatlanná válása fegyelmi eljárásban vagy büntetőeljárás alapján állapítható meg. A hivatásos szolgálatra méltatlanná válik az állomány tagja, ha:

- a) „rendfokozati várakozási idő meghosszabbítása” vagy „alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezés”, illetve „rendfokozatba visszavetés” fenytés kiszabásától eltelt 1 éven belül újabb súlyos fegyelemsértést követ el,
- b) olyan jellegű és súlyú fegyelemsértést, bűncselekményt vagy szabálysértést követett el, amely miatt további szolgálat ellátására alkalmatlan.

SZ 32. A szolgálati viszonynak a SZ 31. pontja alapján történő megszüntetésekor figyelembe kell venni az állami tűzoltóság területi szervei hivatásos állománya Fegyelmi Szabályzatának (a továbbiakban: Fegyelmi Szabályzat) a rokkantakra, a hivatásos szolgálatra egészségileg alkalmatlanná váltakra, valamint a szolgálati kötelekkel összefüggő baleset, szolgálati betegség esetére vonatkozó rendelkezéseit.

SZ 33. Ha a szolgálati viszony megszüntetése a bíróság által megállapított bűncselekmény miatt történik — és az elkövetőt nem végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélik — a méltatlanná válást a szolgálati viszony megszüntetésére irányuló javaslatban kell megállapítani. A javaslatához csatolni kell az eljárás során keletkezett iratokat és ha rendelkezésre áll, a jogerős bírósági ítélet egy példányát.

Ut. 28. A Tvr. 5. § (2) bekezdésének c) pontja alapján az elbocsátást az ítélet jogerőre emelkedése után késedelem nélkül kell elrendelni és végrehajtani, feltéve, hogy a Tvr. 5. § (3) bekezdése alkalmazására nem kerül sor.

SZ 34. Az illetékes parancsnok a jogerős bírósági ítélet kézhezvétele után késedelem nélkül készítse el a szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó javaslatot és a jogerős bírósági ítélet másolatával együtt küldje meg az illetékes személyzeti szervnek.

Ut. 29. A Tvr. 5. § (2) bekezdésének d) pontja alapján az elbocsátást a bírói ítélet vagy fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után kell késedelem nélkül végrehajtani.

SZ 35. Az Ut. 29. pontja alapján kell megszüntetni a szolgálati viszonyt annak, akit:

a) a bíróság jogerősen mellékbüntetésként a közügyektől eltiltásra,

b) az illetékes vezető, parancsnok fegyelmi fenytésül lefokozott.

SZ 36. A jogerős bírósági ítélettel közügyektől eltiltott esetben a lefokozást a bírósági ítéletre történő hivatkozás-

sal a szolgálati viszony megszüntetését elrendelő állományparancsban kell kimondani. A jogerős bírósági ítélettel közügyektől eltiltott esetében a SZ 34. pontjában előírtak szerint kell eljárni.

SZ 37. A fegyelmi fenytésül kiszabott lefokozás eljárási szabályait az állami tűzoltóság területi szervei hivatásos állományának Fegyelmi Szabályzata tartalmazza.

Ut. 30. A hivatásos szolgálati viszonyról lemondásnak nincs helye, ha a hivatásos állományú személy ellen büntető vagy fegyelmi (becsületbíróági) eljárás van folyamatban.

Ut. 31. A Tvr. 5. § (4) bekezdésének a) pontja alapján a szolgálati viszonyról való lemondásnak nincs helye tisztjesnél, tiszthelyettesnél, zászlósnál a véglegesítéstől számított egy, tisztnél és főtisztnél két évi tényleges szolgálatban eltöltött idő előtt.

Ut. 32. Ha a szolgálati viszony megszüntetésére tiszthelyettesnél, zászlósnál öt, tiszt esetében tíz év tényleges szolgálat letöltése előtt kerül sor a Tvr. 5. § (4) bekezdésének b) pontja alapján a kiképzésre fordított költséget — a szolgálatban eltöltött évekre eső arányos hányad levonásával — vissza kell téríttetni.

A visszatérítendő összeget az illetékes vezető állományparancsban állapítja meg. A visszatérítés összege méltányossági okból mérsékelhető, kivételesen el is engedhető.

A visszatérítés részletes szabályait az illetékes miniszterhelyettes állapítja meg.

Ut. 33. A szolgálati viszonyról lemondott személyt, amint a szolgálat zavartalan ellátása lehetővé teszi — de legkésőbb a Tvr. 5. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott időpontig —, el kell bocsátani, illetve nyugállományba kell helyezni. A lemondott személy, szolgálati viszonyának megszüntetéséig a szolgálati kötelezettségét teljesíteni köteles.

Ut. 34. A szolgálati viszony megszüntetését a Tvr. 5. § (4) bekezdésének c) pontjában megállapított időtartamig csak különösen fontos szolgálati érdekből lehet elhalasztani.

Tvr. 5. § (5) Aki a hivatásos szolgálati viszonyáról lemondott, elveszíti a hivatásos szolgálat alapján járó, jogszabályban meghatározott jogait.

Ut. 35. A Tvr. 5. § (5) bekezdésének megfelelően a szolgálati viszonyról lemondott hivatásos állományú személy elveszti a leszerelési segélyre, a szolgálati lakás használatára, valamint az egyenruha viselésére való jogosultságot, továbbá igényét az elismert szolgálati idejének korkedvezményes időként való számítására.

SZ 38. Az állomány tagjának a lemondásra irányuló kérelmét (nyilatkozatát) szolgálati jegyen kell előterjesztenie. Az illetékes parancsnok kötelessége figyelmeztetni, hogy a szolgálati viszony lemondással történő megszüntetése esetén elveszti az Ut. 35. pontjában meghatározott kedvezményeket, továbbá:

a) ha szolgálati viszonya lemondás folytán nyugálományba helyezéssel szűnik meg, nyugdíja 55. életének betöltéséig vagy megrokkanasáig nem folyósítható,

b) az Ut. 32. pontjában meghatározott esetekben a kiképzésre, továbbképzésre fordított költségek viszszafizetésére kötelezhető.

SZ 39. A szolgálati jegy tartalmazza a lemondott személy:

a) nevét, rendfokozatát, személyi számát, anyja nevét,

b) szolgálati helyét, beosztását, tűzoltói szolgálatának kezdetét,

c) tűzoltói szolgálata alatt végzett politikai-, állami- és szakmai iskolák felsorolását, azok időtartamának és tagozatának (nappali, esti, levelező) és a befejezés időpontjának megjelölésével,

d) lemondásának okát,

e) nyilatkozatát arról, hogy a lemondás jogkövetkezményeit ismeri.

SZ 40. Az illetékes parancsnok a szolgálati jegy alapján vizsgálja meg, hogy a Tvr. 5. § (4) bekezdés a), illetve az Ut. 30. és 31. pontjában foglaltak szerint a lemondás-

nak van-e törvényes akadály, továbbá az Ut. 34. pontja alapján a szolgálati viszony megszüntetésének elhárítására van-e szükség, ha igen, milyen okból, valamint az Ut. 32. pontja szerint a kiképzési és továbbképzési költségek visszatérítésének indokoltságát és mértékét. Ezek figyelembevételével készítse el javaslatát, amely tartalmazza a fentiekkel kapcsolatban tett megállapításait, állásfoglalásait, a szolgálati viszony megszüntetésének javasolt határidejét. (F)

Tvr. 5. § (6) Az illetékes miniszter a hivatásos állomány tagját szolgálati érdekből — beleegyezésével — az (1) bekezdésben meghatározott életkor betöltése után is visszatarthatja a hivatásos szolgálatban.

SZ 41. A hivatásos állomány felső korhatárt elért tagjainak szolgálatban való visszatartását a vonatkozó rendelkezésben foglaltak alapján a Hatásköri Listában meghatározott vezetők rendelkezhetik el.

Erre vonatkozóan az illetékes parancsnoknak a visszatartásra tervezett a nyugállományba helyezést megelőzően egy évvel beszélgetést kell folytatnia. (F)

Tvr. 6. § Meg lehet szüntetni a szolgálati viszonyát annak:

- a) aki a szolgálati viszonyának megszüntetését kéri,
- b) aki a szolgálati nyugdíjra jogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte, illetőleg ennek alapján szolgálati viszonyának megszüntetését kéri,
- c) akinek megfelelő foglalkoztatására szolgálatképessegének csökkenése miatt, nincs lehetőség,
- d) aki átszervezés során létszámfelettivé vált és a hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött 10 év szolgálati idővel nem rendelkezik,
- e) akinek várakozási idejét meghosszabbították [12. § (4) bekezdés c) pont].

Ut. 37. A Tvr. 6. § a) pontja alapján a szolgálati viszony megszüntethető, ha azt a szolgálati nyugdíjra még nem jogosult hivatásos állományú személy olyan különös méltánylást érdemlő személyi, családi vagy más okból kéri,

amely áthelyezéssel, átminősítéssel vagy más szolgálati intézkedéssel nem oldható meg.

Rendszerint nincs helye a kérelem teljesítésének, ha a hivatásos állomány tagja tanulmányainak befejezése után legalább annyi időt nem töltött el szolgálati beosztásban, mint ameddig a Belügyminisztérium költségére kiképzésben, továbbképzésben vagy polgári szakképzésben — szolgálati beosztásának ellátásától függetlenül — részesült.

SZ 42. A szolgálati viszony megszüntetésére irányuló kérelmet írásban kell előterjeszteni, amely tartalmazza a SZ 39. pontja a), b), c) alpontjában foglaltakat, valamint a kérelem indokát.

SZ 43. Az illetékes parancsnok és a személyzeti szerv a kérelmezőt köteles személyesen meghallgatni és előterjesztett indokait vizsgálni. Ezt követően — ha a kérelem okaként megjelölt körülményeket saját hatáskörében megszüntetni nem tudja — a kérelmet a szükséges intézkedések megtételére vagy a szolgálati viszony megszüntetésére, illetve fenntartására irányuló javaslattal terjessze fel a döntésre jogosult vezetőhöz.

SZ 44. El kell utasítani a kérelmet, ha az elbírálás során az indokok nem bizonyultak megalapozottnak vagy teljesítése a szolgálati érdek sérelmével járna. Ez esetben a kérelmezőt tájékoztatni kell, hogy leszerelésére csak a hivatásos szolgálati viszonyról való lemondás útján van mód.

Ut. 38. A Tvr. 6. § b) pontja alapján a szolgálati viszony megszüntethető, ha a hivatásos állomány tagja minősítése szerint beosztásának ellátására nem felel meg vagy ha ezt kéri és kérelmének teljesítése a szolgálat érdekébe nem ütközik.

SZ 45. Ha a szolgálati viszony megszüntetése alkalmatlanság miatt történik, a SZ 46. b), c) alpontjaiban foglalt szabályok szerint kell eljárni. A kérelem alapján történő szolgálati viszony megszüntetésére a SZ 42—44. pontjai az irányadók.

Ut. 39. A Tvr. 6. § c) pontja alapján akkor kerülhet sor a szolgálati viszony megszüntetésére, ha a szolgálatképesség orvosilag megállapított csökkenése vagy a minősítésben rögzített egyéb ok miatt, a hivatásos állomány tagjának beosztásában való foglalkoztatására nincs mód és más beosztásba való helyezésére nincs lehetőség.

SZ 46. A Tvr. 6. § c) pontja és az Ut. 39. pontja alapján történő szolgálati viszony megszüntetésének eseteinél az alábbiakat kell figyelembe venni:

a) ha a BM FÜV Bizottság jogerős határozatában az állomány tagját jelenlegi beosztásának ellátására alkalmatlannak minősítette, gondoskodni kell egészségi állapotának megfelelő beosztásba helyezéséről, elbocsátására akkor kerülhet sor, ha erre nincs lehetőség. Amennyiben az érintett személy legalább 23 év szolgálati idővel rendelkezik, a szolgálati viszonyt megszüntetni csak a nyugdíjjogosultság megszerzése (25 év) után lehet;

b) beosztásra való alkalmatlanság miatt, a szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az állomány nyugdíjjogosultsággal még nem rendelkező tagjának minősítésében konkrétan leírták kifogásolt hibáit, hiányosságait és határidőt szabtak azok kijavítására, de az eredménytelenül telt el.

A határidő 1 évnél rövidebb, 2 évnél hosszabb nem lehet. A határidő leteltekor a közvetlen parancsnoknak az állomány tagjáról minősítéskiegészítést kell készíteni és javaslatot tenni a szolgálati viszony megszüntetésére;

c) beosztásra való alkalmatlanság miatt a szolgálati viszony akkor is megszüntethető, ha a hivatásos állomány tagja minősítése szerint beosztásának ellátására neki fel nem róható okból nem felel meg, és részére más beosztás két év eltelte után sem biztosítható;

d) a szolgálati viszonyt azonnal meg kell szüntetni, ha a minősítésben politikai, biztonsági, megbízhatatlansági okból kerül sor a hivatásos szolgálatra való alkalmatlanság megállapítására.

Ut. 40. A Tvr. 6. § d) pontja alapján a szolgálati viszony megszüntetésére csak akkor kerülhet sor, ha a hivatásos állomány tagjának beosztásba helyezése, áthelyezéssel, illetőleg átminősítéssel nem biztosítható.

SZ 47. Az állomány tagjának akkor is megszüntethető a szolgálati viszonya, ha a képzettségének, felkészültségének megfelelő felajánlott beosztást (beosztásokat) nem fogadta el.

Ut. 41. A Tvr. 6. § e) pontja alapján a szolgálati viszony megszüntethető, ha a várakozási idő egyszeri meghosszabbítása eredménytelenül telt el.

Ha a várakozási idő másodszori meghosszabbítása is eredménytelenül telt el, a szolgálati viszonyt meg kell szüntetni. [Tvr. 16. § (1) bek.]

SZ 48. Meg lehet szüntetni a szolgálati viszonyát annak, akinek rendfokozati várakozási idejét — minősítése szerint — a szolgálat nem megfelelő teljesítése miatt hosszabbították meg. Ennek lejártá után kiegészítő minősítést kell készíteni és annak alapján kell döntenie a várakozási idő újabb meghosszabbítását, az elbocsátást vagy az előléptetést illetően.

SZ 49. Meg kell szüntetni a szolgálati viszonyát annak, akinek a várakozási idejét hasonló okból másodszor is meghosszabbították és az eredménytelenül telt el. Az eredménytelenséget ismételten kiegészítő minősítésben kell megállapítani.

Tvr. 7. § (1) A szolgálati viszony nyugállományba helyezéssel vagy elbocsátással szűnik meg.

(2) Nyugállományba helyezéssel szűnik meg a szolgálati viszonya annak, aki e törvényerejű rendelet alapján nyugdíjra jogosult.

Ut. 42. Nyugállományba helyezéssel kell megszüntetni a szolgálati viszonyát annak, aki a módosításaival egységes szerkezetbe foglalt 22/1971. (VI. 1.) Korm. számú rendelet 2. §-a és 5. §-a alapján a szolgálati, illetőleg a rokkantsági nyugdíjjogosultságot megszerezte, ameny-

nyiben nem esik az említett Korm. sz. rendelet 17. §-ában és a 18. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró rendelkezés hatálya alá.

SZ 50. A próbaidős szolgálatot teljesítő szolgálati viszonyát meg kell szüntetni, ha:

- a) az előírt vizsgán nem felelt meg,
- b) egyéb okból nem felel meg a követelményeknek,
- c) szolgálati viszonyának megszüntetését kéri.

SZ 51. A véglegesítésre jogosult parancsnok sikertelen vizsga esetén egyéni elbírálás alapján — a SZ 13. pontjában foglalt időn belül — engedélyezheti a próbaidős pót-vizsgára bocsátását.

SZ 52. A próbaidős szolgálatot teljesítő balesete vagy betegsége esetén a próbaidő az egészségügyi szabadság ideje alatt, illetve az illetékes BM FÜV Bizottság jogerős döntéséig szünetel.

SZ 53. Ha a próbaidős olyan cselekményt követ el, amely a Tvr. 5. § (2) bekezdés b) vagy d) pontjának alkalmazásával járhat, a szolgálati viszony megszüntetésénél figyelembe kell venni a vonatkozó belügyi rendelkezésben foglaltakat. (F)

Tvr. 8. § Akinek szolgálati viszonyát megszüntették, a jogszabályok szerint reá háruló honvédelmi kötelezettségek alól nem mentesül.

Tvr. 9. § A hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyát az illetékes miniszter szüntetheti meg, aki ezt a hatáskörét — tábornok és tiszt kivételével — átruházhatja. Tábornokot csak a Népköztársaság Elnöki Tanácsa bocsáthat el.

Ut. 43. A hivatásos szolgálati viszony megszüntetésével kapcsolatos jogköröket a BM Hatásköri Lista tartalmazza.

SZ 54. A hivatásos szolgálati viszony megszüntetésével kapcsolatos jogköröket a Hatásköri Lista tartalmazza.

- Ut. 44. A szolgálati viszony azzal a nappal szűnik meg, amelyet a megszüntetésről szóló állományparancs meghatároz. Az állományparancsban a szolgálati viszony megszüntetésének módját és okát is meg kell jelölni.
- SZ 55. Amennyiben a leszerelést valamilyen akadály miatt az elrendelő parancs szerinti hatállyal nem tudták megvalósítani, annak megszűnése után azt haladéktalanul, de legkésőbb a hatálytól számított két héten belül végre kell hajtani. Ez esetben a kapcsolatos igazolásokat, bejegyzéseket a leszerelés tényleges időpontjával egyezően kell eszközölni és erről az érintett szerveket értesíteni kell.
- SZ 56. Nyugállományba helyezés esetén állományparancsban kell intézkedni az egyenruha viselésére vonatkozó jog esetleges megvonására.

A szolgálati viszony megszüntetésének általános szabályai

- SZ 57. Az állomány tagjának szolgálati viszonyát a szolgálati érdek elsődlegessége mellett, az egyéni érdek figyelembevételével, emberségesen, a szocialista törvényesség megtartásával kell megszüntetni.

A parancsnokok és a személyzeti szervek körültekintően járjanak el a szolgálati viszony megszüntetésével összefüggő intézkedéseik során.

- SZ 58. Nem lehet elbocsátani 55. életéve előtt az állomány azon tagját — ideértve a próbaidőst is —, aki kórházi kezelés alatt áll vagy egészségügyi szabadságon van, kivéve ha jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, fegyelmi fenytetésül szolgálati viszonyát megszüntették vagy lefokozták, a hivatásos szolgálatról lemondott vagy annak megszüntetését egészségügyi szabadságának ideje alatt kéri.
- SZ 59. A közvetlen előjáró feladata a szolgálati viszony megszüntetésének végrehajtásakor:
- a) az állomány tagjával ismertesse az állományparancsot. Ennek tudomásulvételét a beosztott az állományparancson keltezéssel és aláírásával igazolja;

- b) intézkedjen a leszerelő munkakörének átadására;
- c) a munkakör átadása után, a leszerelőt lássa el a leszerelési lappal és utasítsa, hogy haladéktalanul szereljen le;
- d) a leszerelővel beosztásától függetlenül írasson alá titoktartási nyilatkozatot és azt haladéktalanul küldje meg az illetékes személyzeti szervnek;
- e) ellenőrizze a leszerelés végrehajtását.

SZ 60. A parancsnok utasítsa a leszerelőt, hogy munkakörének átadása után jelentkezzen:

- a) megyei városi, városi, fővárosi kerületi és üzemi parancsnokságon az anyagi és pénzügyi előadónál, fővárosi és megyei parancsnokságon a Technikai és Anyagi Osztályon, illetve a Technikai és Anyagi Csoportnál (a továbbiakban: az illetékes anyagi szervnél) felszerelési és ruházati tárgyainak leadására,
- b) az illetékes személyzeti szervnél a szolgálati igazolvány leadása, a szolgálati viszony megszüntetésének a személyi igazolványba való bejegyzése és a szolgálati időt igazoló okmány átvétele,
- c) megyei városi, városi, fővárosi kerületi és üzemi parancsnokságon az anyagi pénzügyi előadónál, fővárosi és megyei parancsnokságon a Pénzügyi Osztályon, illetve a Technikai és Anyagi Csoportnál, a továbbiakban: a pénzügyi szervnél utazási igazolványainak (MÁV, autóbusz, villamosbérlet stb.) átadása, illetményjárandóságai és a munkavállalói igazolási lap átvétele végett.

SZ 61. A személyzeti szerv kötelessége a leszerelés végrehajtásakor:

- a) vonja be a leszerelt szolgálati igazolványát,
- b) jegyezze be a leszerelő személyi igazolványába a szolgálati viszony megszűnésének idejét,
- c) adja ki a szolgálati idő igazolásául szolgáló okmányt és a katonai viszony rendezésére vonatkozó értesítést.

tést, a nyugállományba helyezettek esetében az előző 12 hónap alatt kapott jutalmak — nyugdíjjáru-lékkal kiegészített — összegéről szóló igazolást is,

- d) a kérelmet, javaslatot és a titoktartási nyilatkozatot, egészségi alkalmatlanság alapján történő szolgál-tati viszony megszüntetés esetén az Országos Orvos-szakértői Intézet (a továbbiakban: OOSZI) szakvé-leményét és a BM FÜV Bizottság jogerős határoza-tát, fegyelmi elbocsátás, vagy nyugállományba he-lyezés esetén az összefoglaló, illetőleg a jogerős bí-rósági ítélet egy példányát a leszerelő személyi anyagába kell elhelyezni és azt fogyatékn nyilván-tartásba venni,
- e) a leszerelésről értesítse a lakóhely szerinti illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot a SZ 312—313. pontjaiban meghatározott okmányok egyidejű megküldése mellett,
- f) a nyugdíjas igazolvány kiállításához kérjen be 1 db 4×4 cm-es polgári ruhás fényképet.

Az igazolványt aláírás után adja át a nyugállomány-ba helyezettnek.

SZ 62. A hivatásos állományból elbocsátottak polgári életbe történő elhelyezkedését az illetékes parancsnokok és személyzeti szervek támogassák. Segítsék elő, hogy a leszereltek lehetőleg szakképzettségüknek, képességük-nek, egészségi állapotuknak megfelelő munkakörben helyezkedjenek el.

III. Fejezet

AZ ÁLLOMÁNY UTÁNPÓTLÁSA ÉS KÉPZÉSE

SZ 63. Az állami tűzoltóság vezetői és beosztotti állományá-nak tervszerű utánpótlására, a káderek kiválasztásá-ra és képzésére az MSZMP káderpolitikai határozatai-ban, valamint az állami személyzeti munkára vonatko-zó minisztertanácsi határozatban, illetőleg a vonatko-zó belügyi rendelkezésben foglaltak az irányadók. (F)

A vezetői állomány utánpótlása

SZ 64. A tűzoltóság szerveinél a feladatok végrehajtásához eszmeileg szilárd, politikailag és szakmailag képzett, szocialista emberi, erkölcsi tulajdonságokkal rendelkező vezetőkre van szükség.

Ennek biztosítása érdekében:

- a) vezetői beosztásba történő kinevezésnél a párt káderpolitikája alapján, a munkakör sajátosságainak megfelelően következetesen érvényesíteni kell a politikai, szakmai és vezetői alkalmasság hármas követelményét;
- b) a vezetők kiválasztását tárgyilagos értékelés és sokoldalú mérlegelés előzze meg. Ezért a döntéshez ki kell kérni a vezetők meghatározott körének, a párt- és társadalmi szervek testületeinek, valamint a közvetlen munkatársaknak, beosztottaknak a véleményét is;
- c) a vezetői beosztásra lehetőleg több személyt kell javaslatba hozni, hogy a döntésre jogosult testület, illetve vezető az alkalmas jelöltek közül a legrátermettebbet választhassa;
- d) a vezetői utánpótlást elsősorban belső előléptetés útján kell megoldani, fokozottabb figyelmet fordítva a fiatalokra. Biztosítani kell, hogy az arra alkalmas helyetteseket az eddiginél nagyobb mértékben vegyék számításba;
- e) a káderek cseréje során a testületi érdek legyen a meghatározó. Törekedni kell arra is, hogy a jelölt kinevezése után legalább 5—7 évig még dolgozzon. A kinevezések javítsák a vezetők életkor szerinti összetételét.

SZ 65. A vezetői állomány utánpótlásának főbb forrásai:

- a) a kádertartalékok;
- b) a párt-, társadalmi- és tömegszervezetek függetlenített apparátusának tagjai,

- c) a pártszervek által a tűzoltóság szerveihez vezető beosztásba javasolt káderek;
- d) a közéletben jártas olyan munkások és parasztok, akik munkájuk, magatartásuk alapján magasabb szintű feladatok ellátásához szükséges rátermettséggel rendelkeznek, kellő képzettség és tapasztalat megszerzése után vezetői beosztásra alkalmasak.

Az állomány utánpótlása

SZ 66. A fővárosi és megyei parancsnokságok szakirányító beosztásaiba, valamint a személyzeti apparátusba az általános káderpolitikai elveknek megfelelő több éves szakmai gyakorlattal rendelkező, politikailag kipróbált személyeket kell helyezni.

A parancsnokok és a személyzeti szervek az utánpótlási-, képzési- és nevelési tervek alapján kísérik figyelemmel a magasabb beosztásra alkalmas személyek fejlődését és a szolgálati érdeket figyelembe véve kezdeményezték áthelyezésüket.

SZ 67. A hivatásos állomány utánpótlásának főbb forrásai:

- a) olyan személyek, akik az adott beosztás betöltéséhez előírt képesítéssel rendelkeznek vagy iskola elvégzése után a követelményeknek megfelelnek;
- b) a tűzoltóság polgári állomány azon tagjai, akik a Tvr. 3. §-ában és az Ut. 3—4. pontjaiban előírt feltételeknek megfelelnek.
- c) a párt- és tömegszervezetek által hivatásos szolgálatra javasoltak;
- d) a fegyveres erők és a fegyveres testületek tartalékos állománya;
- e) az egyetemi, főiskolai végzettségűek;
- f) a Magyar Néphadsereg és a HŐR sorállománya;
- g) a tűzoltóság munkáját segítő önkéntes és vállalati tűzoltók;

- h) az ipari üzemek, intézmények és termelőszövetkezetek dolgozói.

Az utánpótlás szervezése

- SZ 68. A parancsnokok és a személyzeti szervek az állomány utánpótlása során tevékenységüket azokra a területekre összpontosítsák, ahonnan a tűzoltó szolgálatra alkalmas személyeket nagyobb számban lehet kiválasztani.
- SZ 69. A Magyar Néphadsereg és a HÖR sorállománya körében fel kell kelteni a tűzoltó szolgálat iránti érdeklődést. Ezért a szükséges mértékben tájékoztatást kell adni a hivatásos szolgálattal járó kötelezettségekről, jogosultságokról és a szakterület feladatairól.
- SZ 70. A Magyar Néphadsereg sorállományából toborzást az illetékes parancsnokokkal együttműködve a kiképzési időszak befejezése után, illetve a leszerelés előtt 90 nappal kell megkezdeni. Fokozott figyelmet kell fordítani a tisztes iskolára vezényelték, a szolgálatukat jól teljesítők és példás magatartást tanúsítók megismerésére.
- SZ 71. A Magyar Néphadseregből és a HÖR-től jelentkezők kérelmét annak a szervnek kell megküldeni, ahová a jelentkező kinevezését kéri.
- SZ 72. Az utánpótlás elősegítése érdekében az üzemek, intézmények, tanintézetek igazgatóival, személyzeti-, munkaügyi- és tanulmányi osztályainak vezetőivel a parancsnokok és a személyzeti szervek tartsanak rendszeres kapcsolatot.
- SZ 73. A kinevezésre javasoltak megismeréséhez a személyzeti szervek kérjék a párt- és tömegszervezetek véleményét.
- SZ 74. Az egyetemek, főiskolák nappali tagozatos hallgatóival társadalmi tanulmányi ösztöndíj-szerződést lehet kötni. A szerződéskötésre és a kinevezésre a vonatkozó belügyi rendelkezést kell alkalmazni. (F)

SZ 75. Ahol a szolgálati érdek indokolja a hivatásos, polgári állománynak folyamatos utánpótlását pályázati felhívás kibocsátása útján is elő kell segíteni. A pályázati felhívás kibocsátásának részletes szabályait a vonatkozó belügyi rendelkezés tartalmazza. (F)

A káderutánpótlás tervezése

SZ 76. A vezetői állomány tervszerű és folyamatos biztosítása érdekében a tűzoltóság szerveinél valamennyi csoport-, alosztályvezető és ennél magasabb parancsnoki beosztásban szolgálatot teljesítők pótlására káderutánpótlási és kádercsere terveket kell készíteni.

SZ 77. A tűzoltóság kádertartalékainak kiválasztásával, felkészítésével és nevelésével kapcsolatos feladatokat a vonatkozó belügyi irányelv tartalmazza. (F)

SZ 78. A fővárosi, megyei parancsnokoknak káderutánpótlási és kádercsere tervet kell készíteni 5 éves időtartamra név szerint, éves bontásban az alábbiak figyelembevételével:

- a) a terveket úgy kell elkészíteni, hogy a magasabbtól az alacsonyabb irányba szerepeljenek a megüresedő vezetői beosztások, a vezetőcserék okai és ideje, valamint a számításba vett személyek a szükséges adatokkal;
- b) a terv 5 évre előre tartalmazza mindazokat a megüresedő vezetői beosztásokat, amelyek konkrétan vagy várhatóan utánpótlást igényelnek. A megüresedő vezetői beosztásokra alternatív megoldásként több olyan személyt lehet tervezni, akik az adott beosztás ellátására alkalmasak;
- c) a parancsnokok saját szükségletükön túl vegyék figyelembe és tervezzék azokat a kádertartalékokat is, akik felkészültségük rátermettségük alapján alkalmasak vezetői beosztás betöltésére, de az adott parancsnokságon belül kinevezésükre nincs lehetőség.

SZ 79. A terveket a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságra 2 példányban kell jóváhagyásra felterjeszteni az állami tervezéssel összhangban, a tervciklus kezdete előtti év november 30-ig.

SZ 80. A káderutánpótlási és kádercsere terveket évenként felül kell vizsgálni és végre kell hajtani a folyamatosan öt évre történő kiegészítést a SZ 79—80. pontjaiban meghatározottak szerint. Változtatásra, illetve módosításra a tervet készítő parancsnok jogosult, amelyet minden év november 30-ig meg kell küldeni a jóváhagyásra jogosult vezetőnek.

Az utánpótlás tervezése

SZ 81. A SZ 77. pontjában nem érintett egyéb parancsnoki és beosztotti állomány pótlására a szervek vezetőinek a személyzeti ügyintézővel közösen éves konkrét — név szerinti — és 5 éves távlati — szám szerinti — tervet kell készíteniük parancsnokságonkénti bontásban.

A tervek tartalmazzák a konkrét és várható utánpótlási szükségletet beosztásonként, megjelölve azok forrásait.

SZ 82. A polgári állomány képesítéshez kötött ügyintézői, ügyviteli, képesített kisegítői és fizikai állományú dolgozói utánpótlását a megüresedő beosztási helyek pontos feltüntetésével — közülük az ügyintézői munkakörökbe utánpótlásként számításba vett személyeket név szerint — kell tervezni.

SZ 83. Az utánpótlási terv 2 példányát jóváhagyásra a hatáskörileg illetékes fővárosi, megyei parancsnokság vezetőjének kell megküldeni a SZ 79—80. pontjaiban megjelölt határidőre.

A képzés tervezése

SZ 84. A képzést és továbbképzést — a tervek készítésére kötelezett szervek vezetőinek — iskolatípusok, illetve továbbképzési formák szerint éves konkrét — név sze-

rinti — és 5 éves távlati — szám szerinti — bontásban egységenként kell tervezni. Ennek során biztosítani kell a politikai, szakmai és állami iskolai képzés összhangját. Törekedni kell arra, hogy lehetőleg egy iskola elvégzésével legyen megszerezhető a beosztáshoz előírt szakmai és politikai végzettség, továbbá, hogy egyidőben az állomány 20%-ánál többen ne tanuljanak.

SZ 85. Az iskoláztatási tervek azokra terjedjenek ki, akik:

- a) a tudományos (aspiráns) képzéshez szükséges feltételekkel rendelkeznek;
- b) a jelenlegi, illetve a tervezett beosztásukhoz előírt végzettséget még nem szerezték meg;
- c) rátermettségük alapján iskola elvégzése után alkalmassá válnak magasabb beosztás betöltésére;
- d) öt évenként továbbképzésre kötelezettek.

SZ 86. 40 éves koron túl a hivatásos állomány tagjai iskola elvégzésére általában nem kötelezhetők.

Az előírt iskolai végzettség megszerzésétől az SZ 104. pontjában foglaltak alapján lehet eltekinteni. Indokolt esetben parancsnoki kezdeményezésre a jelölt egyetértésével vagy kérelmére a szolgálati érdekekkel összhangban azonban beiskolázhatók:

- a) különböző szintű politikai iskolákra az illetékes pártszervezet hozzájárulásával;
- b) egyéb tanintézetek esetében a Tűzoltóság országos parancsnoka engedélyével.

SZ 87. A tűzoltótiszthelyettes-képző iskolára tervezhetők a tiszthelyettesi beosztásban véglegesítettek.

SZ 88. Zászlósképző iskolára tervezhetők azok, akik zászlósi beosztást töltenek be vagy az iskola elvégzése után ilyen beosztásba kerülnek.

SZ 89. Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolára és a tűzoltótiszt-képző iskolára tervezhetők azok, akik:

- a) tiszti beosztásban vannak;

- b) a tiszthelyettesi vagy zászlósi beosztásban kiválóan megállják helyüket és az iskola elvégzése után alkalmassá válnak tiszti beosztásra.
- SZ 90. A Rendőrtiszti Főiskolára, valamint a szocialista országok szakképzést biztosító felsőfokú tanintézetébe a káderutánpótlásként számításba vett, illetve speciális tűzoltó szakképzettséget igénylő munkaterületen szolgálatot teljesítő azon parancsnokokat és beosztottakat kell tervezni, akiknek felsőfokú képesítést írtak elő vagy ilyen beosztásra az iskola elvégzése után alkalmassá válnak.
- SZ 91. A külföldi tanintézetekbe történő beiskolázás a nemzetközi szerződésekben meghatározottak szerint történik.
- SZ 92. A belügyi iskolákra történő pályázat és felvétel rendjét, valamint feltételeit a vonatkozó belügyi rendelkezések határozzák meg. (F)
- SZ 93. Az MSZMP KB Politikai Főiskolára azokat kell tervezni, akik megfelelnek az előírt követelményeknek, közép- vagy felsőszintű vezetői beosztásban teljesítenek szolgálatot, illetve az iskola elvégzése után ilyen beosztás ellátására alkalmassá válnak.
- SZ 94. Az állomány tagjai olyan állami középiskolára, főiskolára vagy egyetemre tervezhetők, amely jelenlegi, illetve tervezett beosztásukhoz elő van írva. A beiskolázásra jogosult vezető engedélyezheti a szolgálati feladatok ellátását elősegítő állami iskolai tanulmányok megkezdését is.
- SZ 95. A tervezett beiskolázást a képesítési követelmény rögzítésekor, továbbá az éves név szerinti iskoláztatási terv jóváhagyása után az érintett személlyel a közvetlen parancsnok útján közölni kell.
- SZ 96. Az iskoláztatási terveket a hatáskörileg illetékes vezető hagyja jóvá, amelyből egy példányt a BM TOP-nak minden év november 30-ig meg kell küldeni.
- SZ 97. A káderutánpótlási- és kádercseré, az utánpótlási, valamint az iskoláztatási terveket felterjesztés, illetve jó-

váhagyás előtt a párt- és tömegszervezetek hatásköri és véleményezési listáiban foglaltaknak megfelelően, testületi ülésen és vezetői értekezleten meg kell tárgyalni. A káderutánpótlási- és kádercsere, valamint az utánpótlási tervek vonatkozó részéről — parancsnokok és parancsnokhelyettesek esetében, jóváhagyásra felterjesztés előtt — az illetékes tanács vb igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének vezetőjét tájékoztatni kell. A tervekhez értékelő jelentést kell csatolni, amely tartalmazza:

- a) az előző évi tervek végrehajtását,
- b) a perspektivikus és a konkrét tervektől való eltérést részletes indokolással;
- c) az elemzés alapján a következő évre vonatkozó feladatok meghatározását.

SZ 98. A terveket a rendszeresített formanyomtatványokon kell elkészíteni.

IV. Fejezet

A RENDFOKOZAT

A hivatásos állomány tagozódása

Tvr. 10. § A hivatásos állomány tábornokokból, főtisztekből, tisztekből, zászlósokból, tiszthelyettesekből és — a munkásőrség kivételével a fegyveres testületeknél — tisztesekből áll.

A rendfokozatok

Tvr. 11. § (1) A hivatásos állomány rendfokozati állománycsoportjainak, illetőleg rendfokozatainak sorrendje a következő:

a) tábornokok:	hadsereg-tábornok,
vezérezredes,
altábornagy,
vezérőrnagy, |
|----------------|---|

- b) főtisztjek: ezredes,
alezredes,
őrnagy,
- c) tisztjek: százados,
főhadnagy,
hadnagy,
alhadnagy,
- d) zászlósok: törzszászlós,
zászlós,
- e) tiszthelyettesek: főtörzsőrmester,
törzsőrmester,
őrmester,
- f) tisztetek: szakaszvezető,
tizedes,
őrvezető.

(2) A zászlósok rendfokozati állománycsoportja kettős rendeltetésű: egyrészt mint legalacsonyabb tiszti rendfokozatok a tiszti rendfokozati állománycsoportba kerülők kezdő rendfokozatai lehetnek, másrészt a tiszthelyettesek felső rendfokozati állománycsoportjának számít.

Az előléptetés

Tvr. 12. § (1) A soron következő rendfokozatba elő kell léptetni a hivatásos állománynak azt a tagját:

- a) akinek az előléptetését a beosztására rendszeresített rendfokozat lehetővé teszi;
- b) aki a soron következő rendfokozatra előírt képesítési feltételekkel rendelkezik, és
- c) akinek a rendfokozatára megállapított várakozási ideje letelt.

Ut. 45. Az előléptetésre a Tvr. 12. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek együttes megléte esetén kerülhet sor.

SZ 99. A Tvr. 12. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételnek megfelel az is, akinek a vonatkozó rendelkezésben előírt képesítés helyett a gyakorlati munka során szerzett tapasztalatát a SZ 104. pontja alapján elismerték. Ha az előléptetés egyéb feltételei fennállnak, az előléptetést sorosnak kell tekinteni. Ha az állomány tagja az elismerésre nem érdemes, előléptetésnek helye nincs. (F)

SZ 100. Az állomány azon tagját, aki azért nem léphet elő, mert a Tvr. 12. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike hiányzik, amint a feltételek együttes megléte ezt lehetővé teszi, ezzel az időponttal kell előléptetni.

Ut. 46. A szolgálati beosztásokban elérhető rendfokozatokat és a képesítési követelményeket az állománytábla határozza meg.

SZ 101. Engedéllyel létszámfelettiként foglalkoztatott, illetve szervezeti változás miatt eltérő beosztásban levő tiszt-helyettesek főtörzsőrmesterig, zászlósok törzszászlósig, tisztek századosig sorosan előléptethetők.

Ut. 47. A hivatásos állománynak azt a tagját, aki olyan beosztást tölt be, amelyre rendfokozat nincs meghatározva, az egyéb feltételek megléte esetén a várakozási idő leteltével a soron következő rendfokozatba elő kell léptetni.

SZ 102. A párt- és állami szervekhez tartósan vezényelteteket, ha a Tvr. 12. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban meghatározott feltételekkel rendelkeznek, az Ut. 47. pontja szerint soron következő rendfokozatba kell előléptetni.

Tvr. 12. § (2) Tisztnek főtisztté való előléptetését a rendfokozatnak megfelelő képesítéshez kell kötni. Az egyéb rendfokozatba előléptetés képesítéshez köthető.

Ut. 48. A tiszti rendfokozaton belül történő előléptetés feltétele — századosig bezárólag — a tiszti beosztáshoz előírt képesítés megléte.

Az őrnagyi és ennél magasabb rendfokozatba való előléptetés feltétele, felsőfokú képesítés megszerzése.

SZ 103. Az Ut. 48. pontjában jelölt soros előléptetés az egyéb feltételek megléte esetén akkor is kezdeményezhető, ha a tisztek az előírt iskolán a tanulást megkezdték és azt sikeresen folytatják; főtisztok a felsőfokú tanulmányaik utolsó évét megkezdték és azt eredményesen végzik.

Ut. 49. Zászlóssá az a tiszthelyettes léptethető elő, aki érettségivel rendelkezik és a zászlósképző iskolát elvégezte.

SZ 104. A magasabb rendfokozatba történő előléptetés, illetve beosztásba történő kinevezés esetén — a vonatkozó rendelkezés alapján — az állomány azon tagjának, aki 40. életévét betöltötte, s így iskola elvégzésére már nem kötelezhető, az adott beosztáshoz előírt képesítési követelménnyel azonos értékűnek lehet elismerni szolgálati ideje alatt szerzett gyakorlati tapasztalatát. Az elismerést a kinevezésre jogosult parancsnok engedélyezi, amelyet minősítéskiegészítésben kell rögzíteni. Ha a beosztásváltozás nem jár képesítési követelmény kategória változással, ismételt elismertetésre nincs szükség. Ellenkező esetben — ha a követelményszint növekedik — másodszori elismerést csak a BM TOP parancsnoka engedélyezhet. (F)

Tvr. 12. § (3) A szolgálat terén teljesített kiváló érdemekért, valamint magasabb beosztásba helyezés esetén — az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételekre tekintet nélkül — bármely magasabb rendfokozatba soron kívüli előléptetésnek van helye.

Ut. 50. A soron kívüli előléptetés az egyes rendfokozatokra megállapított várakozási idő letelte előtt a következő, illetőleg bármely magasabb rendfokozatba történhet.

Soron kívülinek kell tekinteni az előléptetést akkor is, ha az adott rendfokozatra várakozási idő nincs megha-

tározva, továbbá ha arra valamely előírt feltétel hiányában kerül sor.

SZ 105. Soron kívül zászlóssá kell előléptetni azt a főtörzsőrmestert, aki:

- a) 30 vagy ennél több éve teljesít hivatásos szolgálatot;
- b) 50. életévét betöltötte;
- c) rendfokozati várakozási ideje lejárt;
- d) munkáját, huzamosabb idő óta odaadó szorgalommal, fegyelmезetten, hivatástudattal végzi.

SZ 106. Az előléptetést annak a hónapnak az első napjával kell elrendelni, amikor a SZ 105. pont a)—b)—c) alpontjaiban meghatározott feltételek együttesen bekövetkeznek.

SZ 107. A SZ 105. pont b)—c)—d) alpontjaiban meghatározott feltételek megléte esetén a legalább 25 évi szolgálattal rendelkező főtörzsőrmestert nyugállományba helyezéskor zászlóssá kell előléptetni, amennyiben erre a felső korhatár elérése vagy egészségi okok miatt kerül sor.

SZ 108. A SZ 105—107. pontjainak rendelkezéseit a létszámfeletti, vagy eltérő beosztásban levő főtörzsőrmesterekre is alkalmazni kell.

SZ 109. A SZ 105. pontja alapján történő előléptetés a beosztást nem érinti.

Ut. 51. Nyugállományba helyezés esetén a hivatásos állománynak azt a tagját, aki kivételes érdemeket szerzett és az adott rendfokozatában legalább 4 évet már eltöltött, soron kívüli előléptetésre lehet előterjeszteni.

SZ 110. Soron kívül lehet előléptetni azt, aki:

- a) felkészültsége, rátermettsége alapján magasabb beosztásba került;
- b) a Magyar Népköztársaság védelmében elismerésre méltó érdemeket szerzett;

- c) ellenséges elemekkel, bűnözőkkel vívott harc közben emberélet, vagy jelentős anyagi érték megmentése során élete kockáztatásával kiemelkedő személyes bátorságot tanúsított;
 - d) elemi csapás (tűzvész, árvíz) megelőzése, elhárítása során az elvárható magatartáson túlmenően bátorságot tanúsított;
 - e) jelentősebb — elméleti, gyakorlati, szervezeti — tűzvédelmi feladat kidolgozásában előkészítésében, megszervezésében vagy végrehajtásában kitűnt;
 - f) újításával, javaslatával, előterjesztésével átlagon felül segítette az adott szakterület munkája színvonalának emelését;
 - g) szolgálatát huzamosabb időn át kiemelkedő szorgalommal és eredménnyel látta el.
- Ez esetben akkor van helye soron kívüli előléptetésnek, ha az előléptetésre javasolt rendfokozatában előírt várakozási időnek legalább a felét letöltötte és beosztása az előléptetést lehetővé teszi;
- h) akit a „BELÜGYMINISZTERIUM SZOLGÁLATI HALOTTJÁVÁ”, illetve a „TESTÜLET HALOTTJÁVÁ” nyilvánítottak.

SZ 111. Tanulmányi eredményei alapján soron kívül magasabb rendfokozatba lehet előléptetni azt, aki kitűnő eredménnyel végzett valamely felsőoktatási intézményben, középiskolában, illetve belügyi szakiskolán. A tanulmányi eredménye alapján történő soron kívüli előléptetést:

- a) belügyi tanintézet nappali tagozatos hallgatója esetén az iskola parancsnoka, levelező tagozatos hallgatójánál a küldő szerv egyetértésével az iskola parancsnoka;
- b) állami iskolán tanuló esetében a küldő szerv;
- c) külföldi szakiskolán tanuló esetében a BM személyzeti és a BM oktatási és közművelődési csoportfőnök kezdeményezheti, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka egyetértésével.

SZ 112. A soron kívüli előléptetésre a Hatásköri Listában felsorolt vezetők jogosultak.

SZ 113. A soron kívüli előléptetés ismertetése nyilvánosan, ünnepélyes keretek között történjen.

SZ 114. Az első tiszti, valamint ezredesi és tábornoki rendfokozatba történő előléptetés kinevezéssel történik.

Az előléptetést kizáró okok

Tvr. 12. § (4) Nem léptethető elő az:

- a) aki büntetés vagy fenyítés hatálya alatt áll;
- b) aki ellen fegyelmi, becsületbíróági vagy büntetőeljárás van folyamatban;
- c) akinek a várakozási idejét — a szolgálat nem megfelelő teljesítése miatt — meghosszabbították.

Ut. 52. A Tvr. 12. § (4) bekezdésének megfelelően — kizáró ok folytán — nem terjeszthető fel előléptetésre:

- a) aki bírósági ítélet vagy fegyelmi fenyítés hatálya alatt áll;
- b) aki ellen az illetékes vezető vagy a katonai ügyészség által folyamatba tett eljárást jogerősen be nem fejezték;

ha az eljárás felmentéssel vagy a Btk. 71. § kivételével megszüntetéssel fejeződött be, az előléptetési javaslatot késedelem nélkül kell felterjeszteni és az előléptetést az esedékesség napjával kell elrendelni;

- c) akinek várakozási idejét meghosszabbították.

SZ 115. Bírósági ítélet vagy fegyelmi fenyítés hatálya alatt áll az:

- a) akivel szemben a bíróság jogerősen javító-nevelő munka büntetést szabott ki, vagy a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztette, de a Btk. 104. § (1) bekezdése alapján előzetes mentesítésben nem részesített, a törvényi mentesítés beálltaig;

- b) akit a bíróság jogerősen végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítelt a büntetett előélethez fűződő hátrányok alóli mentesülés beálltaig;
- c) akinek érvényben levő fenyítése van, a vonatkozó szabályzatokban meghatározott idő leteltéig. (F)

Ut. 53. Meg kell hosszabbítani a várakozási idejét annak, aki a minősítése alapján a szolgálatát önhibájából nem megfelelően teljesíti. Ha a fogyatékoságok a legutolsó minősítést követően jelentkeztek, ezt kiegészítő minősítésben kell rögzíteni.

Az előléptetésre való felterjesztésnek a meghosszabbítási idő eltelte után is csak akkor van helye, ha az ez alkalomból készített újabb minősítés a meghosszabbítási idő eredményes elteltét állapította meg. Ellenkező esetben a várakozási idő újabb meghosszabbítását kell elrendelni vagy a szolgálati viszony megszüntetésének lehet helye. [Tvr. 6. § e) pontja.]

SZ 116. Az előléptetést kizáró okok megszűnése esetén a soros előléptetésre vonatkozó parancstervezetet haladéktalanul fel kell terjeszteni.

Tvr. 12. §. (5) Az előléptetésre az illetékes miniszter jogosult, aki ezt a hatáskörét átruházhatja.

Az előléptetéshez szükséges képesítést az illetékes miniszter állapítja meg.

Ut. 54. Az előléptetésre jogosultak körét a BM Hatásköri Lista tartalmazza.

SZ 117. Az előléptetésre jogosultak körét az állami tűzoltóság vonatkozásában a Hatásköri Lista tartalmazza.

Tvr. 13. § A hősi halottá nyilvánított tábornokot, főtisztet és tisztet eggyel magasabb rendfokozatba, zászlóst, tiszt-helyettest és tisztest pedig alhadnagyi rendfokozatba kell kinevezni, illetőleg előléptetni.

Ut. 55. A hősi halottá nyilvánítás feltételeit, továbbá a hősi halottak előléptetésére, eltemetésére és kegyeletének megőrzésére vonatkozó rendelkezéseket külön utasítás tartalmazza. (F)

Ut. 56. Aki szolgálati kötelességének hősie teljesítése során véglegesen rokkanttá vált, nyugállományba helyezésével egyidejűleg a Tvr. 13. §-ában előírtak szerint léptethető elő.

A várakozási idő

Tvr. 14. § (1) A rendfokozatban eltöltendő várakozási idő:

őrnagy	rendfokozatban	7
százados	rendfokozatban	6
főhadnagy	rendfokozatban	5
hadnagy	rendfokozatban	4
alhadnagy	rendfokozatban	3
zászlós	rendfokozatban	9
főtörzsőrmester	rendfokozatban	7
törzsőrmester	rendfokozatban	5
őrmester	rendfokozatban	4 év

Tvr. 14. § (2) Az (1) bekezdésben meghatározott várakozási idő a nagysebességű repülőgépek hajózó állományában szolgálatot teljesítőknél egy-egy évvel csökken.

(3) A tábornoki, ezredes, alezredes és törzsszászlós rendfokozatban várakozási idő nincs. A tisztesek várakozási idejét az illetékes miniszter állapítja meg.

Ut. 57. A tisztesek várakozási ideje:

szakaszvezetői	rendfokozatban	2 év
tizedesi	rendfokozatban	1 év
örvezetői	rendfokozatban	6 hónap

Tvr. 15. § (1) A várakozási időt attól a naptól kell számítani, amelyet a rendfokozatban való előléptetésről szóló parancs kezdő napként megjelöl.

(2) Az egy évet meghaladó illetmény nélküli szabadság tartama a várakozási időbe nem számít be.

SZ 118. A soros előléptetéseket negyedévenként egyszer csoportos állományparanccsal kell elrendelni, a negyedév első hónapjának első napján. Az intézkedést névsorok felterjesztésével kell kezdeményezni. A negyedévenkénti előléptetési rendszer nem érinti a magasabb besorolásba helyezés alapján történő soros előléptetést, valamint a SZ 104. és a 116. pontjaiban foglalt eseteket.

SZ 119. A következő évben soros előléptetésre jogosultak névsorát a személyzeti szervek minden év november 1-ig készítsék el és az előléptetések határidejét kísérik figyelemmel.

Ut. 60. A továbbbszolgáló vagy tartalék állományból hivatásos állományba vett tiszt, zászlós vagy tiszthelyettes várakozási idejébe be kell számítani az ugyanabban a rendfokozatban ténylegesen szolgálatban eltöltött időt. Ugyanígy kell beszámítani a várakozási időt a más fegyveres testületek állományából hivatásos állományba átvett személyek esetében is. A kinevezési parancsban az adott rendfokozatban eltöltendő várakozási idő kezdő napját ez esetben meg kell állapítani.

Tvr. 16. § (1) A várakozási időnek a 12. § (4) bekezdés c) pontja szerinti meghosszabbítását egy évtől két évig terjedő időtartamra és legfeljebb két egymást követő alkalommal lehet elrendelni.

(2) A meghosszabbításra az illetékes miniszter jogosult, aki e hatáskörét átruházhatja.

Ut. 61. A várakozási idő meghosszabbítását nem megfelelő minősítés alapján az a vezető rendelheti el, aki az adott rendfokozatba előléptetésre jogosult.

SZ 120. Ha az állomány tagja a szolgálatban nem megfelelő teljesítése miatt, a soron következő rendfokozatba való előléptetésre érdemtelen, közvetlen parancsnoka — a várakozási idő letelte előtt 30 nappal — tegyen javaslatot a várakozási idő meghosszabbítására az illetékes vezetőnek. A várakozási idő meghosszabbítását állományparancsban kell elrendelni.

A SZOLGÁLATI VISZONY

A hivatásos szolgálat teljesítése

Tvr. 17. § A hivatásos állomány tagja a szolgálatát a jogszabályok alapján és az előjárók szolgálati parancsai szerint — beosztásának megfelelően — fokozott politikai, szakmai és erkölcsi felelősséggel köteles teljesíteni.

Tvr. 18. § (1) A hivatásos állomány tagja szolgálaton kívül is köteles hivatásos állomány tagjához méltó magatartást tanúsítani.

Ut. 62. A hivatásos állomány tagjának szolgálatban és szolgálaton kívüli magatartását a Szolgálati Szabályzat határozza meg.

Tvr. 18. § (2) A hivatásos állomány tagja csak feddhetetlen személlyel köthet házasságot.

Ut. 63. A hivatásos állomány tagjának házasságkötéséhez a hatáskörileg illetékes vezető hozzájárulására van szükség.

Ut. 64. A házasságkötéshez való hozzájárulás iránti kérelmet írásban, szolgálati úton kell előterjesztteni, csatolva hozzá a leendő házastárs önéletrajzát.

SZ 121. A házasságkötési kérelmet az e célra rendszeresített nyomtatványon kell előterjesztteni. A hozzájárulás megadásáról, vagy elutasításáról a hatáskörileg illetékes parancsnok a megfelelő információ beszerzése és ján dönt. Az ellenőrzést e Szabályzat mellékletében a személyzeti szervek által elvégzett ellenőrzés alapmeghatározottak szerint kell végrehajtani. Mellőzni kell az ellenőrzést, ha a hivatásos állomány tagjai egymással kívánnak házasságot kötni, viszont mindkét fél kérelméhez a másik személyi anyagából összefoglalót kell csatolni.

SZ 122. A személyzeti szerv a házassági kérelem elbírálásához szükséges ellenőrzést — külföldi állampolgárral történő házasságkötés iránti kérelem kivételével — 45 napon belül köteles elvégezni. Azokat a kérelmeket, amelyek külföldi állampolgárral történő házasságkötésre irányulnak a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztályára kell előterjeszteni.

Ut. 65. A hozzájárulásról szóló igazolás érvényessége hat hónap után lejár.

SZ 123. Amennyiben a házasságkötés nem történik meg a kérelmező a hozzájárulást köteles parancsnokának visszaadni, amelyet a keletkezett iratokkal együtt irattárba kell helyezni.

Ut. 66. A hozzájárulást meg kell tagadni, ha a tervezett házasságkötés a szolgálat érdekét, továbbá a hivatásos állomány és a rendfokozat társadalmi megbecsülését veszélyezteti.

Ut. 67. A kérelem elutasítása ellen szolgálati úton panasszal lehet élni.

SZ 124. A panaszt a kérelmet elutasító parancsnok közvetlen előljárójához a szolgálati út betartásával lehet benyújtani, aki 30 napon belül köteles a panaszt elbírálni és a panaszost írásban értesíteni.

Ut. 68. Külföldi állampolgárral a hivatásos állomány tagja csak az illetékes miniszterhelyettes hozzájárulásával köthet házasságot.

Ut. 69. A hozzájárulás nélkül kötött házasság fegyelmi felelősségre vonással jár.

SZ 125. Aki a házasságkötéshez nem kapta meg a hozzájárulást, de ragaszkodik elhatározásának véghezviteléhez, a Tvr. 6. § a), illetve b) pontja alapján kérheti szolgálati viszonyának megszüntetését.

Parancsnoki hozzájárulás nélkül kötött házasság esetén felelősségre vonást kell alkalmazni. Súlyosabb

esetben a Tvr. 5 § (2) bekezdés b) pontja alapján szolgálati viszonyát meg kell szüntetni.

SZ 126. A házasságkötés után önéletrajz-kiegészítést kell írni, s azt az információval, illetve az összefoglalóval együtt a személyzeti szervnek kell megküldeni. A változást a személyi adatlapon és a kérdőjegy összesítőn át kell vezetni.

SZ 127. A házasságkötésre vonatkozó szabályokat és eljárást az élettársi kapcsolat létesítése esetében is alkalmazni kell.

Tvr. 18. § (3) A hivatásos állomány tagja csak engedéllyel folytathat más kereső foglalkozást.

Ut. 70. A hivatásos állomány tagja szolgálati beosztása mellett más kereső foglalkozást (másodállást, mellékfoglalkozást, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt) — külön utasításban meghatározott esetekben — a szolgálati érdek sérelme nélkül a BM Hatásköri Listájában erre illetékes vezető engedélyével folytathat.

SZ 128. Az állami tűzoltóság vonatkozásában az engedélyezőkörét a Hatásköri Lista tartalmazza. (F)

Az áthelyezés

Tvr. 19. § A hivatásos állomány tagja a szolgálat érdekében bármely helységbe és — felkészültségének megfelelő — bármely beosztásba áthelyezhető.

Ut. 71. Az áthelyezés történhet szolgálati helyen belül, illetőleg annak megváltoztatásával, az előbbivel azonos vagy annak megfelelő más szolgálati beosztásba. Áthelyezésnek az illetékes vezető kezdeményezésére vagy a hivatásos állomány tagjának kérelmére van helye.

SZ 129. Áthelyezésnek minősül minden szervben belül — az állománytáblázatban meghatározott beosztást érintő mozgás — illetőleg szervek közötti magasabb, azonos vagy alacsonyabb beosztásba helyezés.

SZ 130. Az áthelyezésre:

- a) magasabb beosztásba a szolgálat érdekében,
 - b) azonos beosztásba a szolgálat érdekében, illetve kérelemre,
 - c) alacsonyabb beosztásba a Tvr. 20. §-ában meghatározott esetekben
- kerülhet sor.

Ut. 72. A vezető kezdeményezésére történő áthelyezésnél — a lehetőséghez képest — figyelembe kell venni a hivatásos állomány tagjának, személyi és családi körülményeit és jogos kívánságait.

Ut. 73. A kérelemre történő áthelyezésnek csak akkor van helye, ha az a szolgálat érdekében is áll.

SZ 131. A szolgálat érdekében az állomány bármely tagja kinevezhető — áthelyezhető — magasabb beosztásba, ha felkészültségével, beosztásában huzamosabb idő óta végzett munkájával bebizonyította, hogy arra alkalmas és mindez minősítése alapján megállapítható.

SZ 132. A szervek belüli magasabb beosztásba kinevezéshez — áthelyezéshez — külön javaslatot készíteni nem kell.

Az állásfoglalást, a minősítésben foglaltakra hivatkozással, csak rövid feljegyzésben kell rögzíteni. Ezt a személyi anyaggal, továbbá vezetői beosztásba történő kinevezése esetén a kádertartalék egyéni nevelési- és felkészítési tervvel a parancstervezettel együtt az illetékes személyzeti szerv útján a kinevezésre jogosult parancsnokhoz kell felterjeszteni.

SZ 133. A szervek közötti magasabb beosztásba történő áthelyezés végrehajtására az SZ 134. pontjában foglaltak az irányadók.

Ut. 74. A hivatásos állomány szolgálati hely megváltoztatásával járó, azonos beosztásba való áthelyezése évente legfeljebb egyszer történhet. Az áthelyezést az illetékes vezető rendelheti el.

Egy éven belül többszöri áthelyezést tábornokok, főtisztok és tisztek esetében a belügyminiszter, zászlósok, tiszthelyettesek, tisztesek esetében a belügyminisztériumi államtitkár, valamint az illetékes miniszterhelyettes engedélyez.

Ut. 75. Áthelyezésre az illetékes vezető parancsban köteles intézkedni.

SZ 134. A szervek közötti azonos beosztásba történő áthelyezésre javasolt alkalmasságáról a fogadó szerv vezetője és a személyzeti szerv köteles meggyőződni. Ha az átadó vagy a fogadó szerv parancsnoka az áthelyezéssel nem ért egyet a javaslatot döntés végett a BM Tűzoltóság országos parancsnokához kell felterjeszteni. A döntésnél tűzoltóparancsnok és helyettes vonatkozásában az illetékes tanács vb véleményét figyelembe kell venni.

SZ 135. Az állomány tagjait szerven belül azonos beosztásba áthelyezni az érintett vezetők előzetes egyetértésével lehet. Az áthelyezés a kinevezésre jogosult parancsnok hatáskörébe tartozik.

Tvr. 20. § (1) A hivatásos állomány tagját alacsonyabb beosztásba csak a következő esetekben lehet helyezni:

- a) ha a szolgálatát nem teljesíti megfelelően,
- b) ha a beosztására meghatározott követelményeknek nem felel meg,
- c) átszervezés esetén,
- d) fegyelmi fenyítésül,
- e) kérelmére.

Ut. 76. Alacsonyabb, az előzőhöz képest az az új szolgálati beosztás, amelyben a rendszeresített rendfokozat kisebb, illetve a munkaköri szám magasabb.

Ut. 77. Az alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezést a korábbi beosztásba kinevezésre jogosult vezető parancsban rendeli el.

SZ 136. Szervek közötti alacsonyabb beosztásba történő áthelyezés végrehajtására a Tvr. 20. §-ában az Ut. 78—82. pontjaiban meghatározottak alapján a SZ 134. pontjában foglaltak az irányadók.

Ut. 78. A Tvr. 20. § (1) bekezdésének a) pontja alapján akkor van helye alacsonyabb beosztásba helyezésnek, ha a hivatásos állomány tagja minősítése szerint szolgáltat nem látja el megfelelően.

Ha a hivatásos állomány tagjának utolsó minősítése megfelelő volt, azonban ezt követően jelentkeztek a feladata eredményes ellátását akadályozó fogyatékos-ságok, alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezésére csak akkor kerülhet sor, ha azt kiegészítő minősítésben megállapították.

Ut. 79. A Tvr. 20. § (1) bekezdésének b) pontja alapján alacsonyabb beosztásba helyezésnek akkor van helye, ha a hivatásos állomány tagja a beosztásához előírt képesítést meghatározott időn belül nem szerzi meg.

Ut. 80. A Tvr. 20. § (1) bekezdésének c) pontja alapján alacsonyabb beosztásba helyezésre akkor kerülhet sor, ha szervezeti változások következtében a hivatásos állomány tagjának beosztási helye megszűnt.

SZ 137. Az Ut. 80. pontja alapján alacsonyabb beosztásba helyezésre akkor kerülhet sor, ha azonos beosztásba helyezésre nincs lehetőség. Amennyiben az érintett az új beosztásánál magasabb szintű feladatok ellátására alkalmas, kádertartalékként, illetve utánpótlásként kell nyilvántartásba venni.

Ut. 81. A Tvr. 20. § (1) bekezdésének d) pontja alapján fegyelmi fenytésül, illetőleg a becsületbíróság javaslatára alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezett hivatásos állományút legkorábban egy év elteltével és csak a fenytés törlése után lehet ismét magasabb beosztásba kinevezni.

Ut. 82. A Tvr. 20. § (1) bekezdésének e) pontja alapján alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezését a hivatásos állomány tagja csak megfelelő személyi indokból kérheti.

SZ 138. A kérelemre történő alacsonyabb beosztásba helyezés indokai lehetnek: megromlott egészségi állapot, vezető-irányítókészségbeli problémák, képzettség hiánya, szolgálati helyének lakóhelyétől való nagy távolsága stb.

A kérelmet a szolgálati út betartásával írásban kell előterjeszteni. A közvetlen parancsnok a kérelmet állásfoglalásával együtt 8 napon belül köteles felterjeszteni az Ut. 77. pontjában megjelölt vezetőhöz.

Tvr. 20. § (2) Az (1) bekezdés c) pontja esetében az illetmény nem csökkenthető. Ha a hivatásos állomány tagja az alacsonyabb beosztásba helyezés miatt szolgálati viszonyának megszüntetését kéri, azt meg kell szüntetni.

Ut. 83. Ha a hivatásos állomány tagja szolgálati viszonyának megszüntetésére e rendelkezés alkalmazása miatt kerül sor, a szolgálati viszonyt a Tvr. 6. § d) alpontja alapján kell megszüntetni.

Tvr. 21. § A hivatásos állomány tagja — beleegyezésével — az illetékes miniszterrel egyetértésben a fegyveres erők más részéhez, illetőleg más fegyveres testülethez áthelyezhető (átminősíthető).

Ut. 84. Az átminősítést a BM Hatásköri Listában meghatározott vezetők rendelhetik el.

A vezénylés

Tvr. 22. § (1) A hivatásos állomány tagja a szolgálat érdekében — eredeti beosztásában való meghagyása mellett — bármely helységbe meghatározott szolgálati feladat ellátására legfeljebb egy évi időtartamra, továbbképzés (átképzés) érdekében katonai vagy egyéb tanintézetbe, illetőleg tanfolyamra — annak időtartamára — vezényelhető.

Ut. 85. A vezénylés történhet meghatározott szolgálati feladat ellátására vagy valamely szolgálati beosztás átmeneti betöltésére, kiképzés vagy továbbképzés céljából tanintézetbe, továbbá gyakorlatra, tanfolyamra.

A vezénylés egy hónapon túl tartós vezénylésnek minősül, erről állományparancsban kell rendelkezni. Egy évet meghaladó tartamú vezénylésnek — a továbbképzések kivételével — csak a hivatásos állomány tagjának beleegyezésével van helye.

Tvr. 22. § (2) A hivatásos állomány tagja — beleegyezésével — az érdekelt szerv vezetőjének egyetértésével meghatározott feladat (munkakör) ellátására tartósan más állami (társadalmi) szervhez vezényelhető.

Ut. 86. Főtisztet, tisztet más állami, társadalmi szervhez a belügyminiszter, zászlóst, tiszthelyettest, tiszttest, a belügyminisztériumi államtitkár, valamint az illetékes miniszterhelyettes vezényelhet.

Az áthelyezés, az átminősítés és a vezénylés közös szabályai

Tvr. 23. § (1) Az áthelyezésre és a vezénylésre jogosult parancsnokok körét, valamint a vezénylés időtartamát az illetékes miniszter állapítja meg.

Ut. 87. A Tvr. 23. § (1) bekezdése alapján a vezénylés elrendelésére az a vezető jogosult, aki az áthelyezés jogával is fel van ruházva. Egy éven túli vezénylést a belügyminisztériumi államtitkár, valamint az illetékes miniszterhelyettes rendelhet el.

SZ 139. A szolgálat érdekében történő áthelyezést, átminősítést és vezénylést jóváhagyás előtt az illetékes parancsnok köteles megbeszélni beosztottjával.

Ezekre, valamint a más állami- és társadalmi szervhez történő vezénylésre külön javaslatot készíteni nem kell. Az állásfoglalást, a minősítésben foglaltakra való hivatkozással csak rövid feljegyzésben kell rögzíteni, amelyet a kezdeményező szerv köteles elkészíteni.

SZ 140. Az áthelyezési, átminősítési kérelmet a szolgálati út megtartásával kell előterjeszteni, a közvetlen előljáró a kérelmet — az arra rávezetett állásfoglalásával — 8 napon belül köteles megküldeni az illetékes személyzeti szervnek. Ha a kérelem azonos szerven belül el-

bírálnak, az illetékes parancsnok döntése után intézkedni kell annak elrendeléséről, vagy a kérelem elutasításáról. A döntésről a kérelmezőt írásban kell értesíteni.

SZ 141. A tűzoltóság szervei közötti áthelyezési kérelmet — a rávezetett állásfoglalással — a személyzeti anyaggal együtt, a fogadó szervnek kell megküldeni. A fogadó szerv állásfoglalása kialakítása után, az átadó szerv parancsnokának egyetértése esetén intézkedik az áthelyezési parancs elkészítésére, ill. annak végrehajtására.

Más fegyveres erők és testületek közötti átminősítési kérelmet a rávezetett állásfoglalással együtt a BM TOP útján kell előterjeszteni.

SZ 142. Aki ellen fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban, annak befejezéséig — kérelmére — áthelyezése, átminősítése nem engedélyezhető.

SZ 143. Az egészségügyi gyermekgondozási segély igénybevétele miatt, illetmény nélküli szabadságon levőt alacsonyabb beosztásba helyezni, áthelyezni csak kérelmére és fegyelmi fenyítésül lehet.

SZ 144. A parancsnokoknak és a személyzeti szerveknek az állomány stabilizálására, az indokolatlan fluktuáció csökkentésére kell törekedniük. A szolgálati érdek mellett az áthelyezések, átminősítések, vezénylések során figyelembe kell venni, hogy:

- a) minél kevesebb személy mozgatásával járjon,
- b) a házastársak hosszabb ideig ne kényszerüljenek különélésre,
- c) az utazási és különélési költségek csökkenjenek,
- d) lakásigény lehetőleg ne keletkezzen,
- e) a közvetlen hozzátartozók munkába állítása, iskoláztatása ne okozzon nehézséget.

SZ 145. Az áthelyezést, átminősítést, vezénylést a parancs megjelenése után az érintettel közölni kell és intéz-

kedni, hogy munkáját adja át és új szolgálati helyén haladéktalanul jelentkezzen.

SZ 146. Az illetékes parancsnokok és a személyzeti szervek kezdeményezzék azoknak a vezetőknek és beosztottaknak az áthelyezését, akik minősítésük alapján beosztásuk ellátására alkalmatlanok, de képzettségük, rátermettségük alapján más beosztásra alkalmasak. Az áthelyezésre a SZ 134—135. pontjaiban foglaltak az irányadók.

SZ 147. Beosztásváltozás esetén, ha a képesítési követelmény szintje, illetve az előírt követelményszinten belül az iskola típusa vagy szaka változik, a képesítési követelményt újból rögzíteni kell.

Ut. 88. A kinevezésre jogosult vezető az ideiglenesen megüresedett vagy véglegesen még be nem töltött szolgálati beosztás ellátását, illetőleg a beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítését átmenetileg megbízás útján biztosítja. A megbízás adható a korábbi beosztás ellátása mellett, vagy attól mentesítve.

SZ 148. Vezetői beosztást akkor kell megbízás alapján betölteni, ha a vezetői munkakör váratlanul megüresedett és nincs kinevezésre alkalmas kádertartalék. Ilyen esetben ideiglenesen kell megbízni a szerv állományának magasabb beosztású tagját, azonos beosztásúak, illetve rendfokozatúak esetén az arra legalkalmasabb beosztottat. A megüresedett nem vezetői beosztás megbízás útján betölthető.

SZ 149. Helyettesítésre megbízás útján akkor kerülhet sor, ha a beosztás betöltött, de az oda beosztott huzamosabb ideig akadályoztatva van munkája ellátásában.

Ut. 89. A megbízás legfeljebb egy év tartamára szólhat. Egy évnél hosszabb megbízást csak a belügyminiszter rendelhet el. A megbízásról szóló parancsban a beosztási illetményt, illetőleg a helyettesítési díjat meg kell határozni.

SZ 150. 30 napnál hosszabb időtartamú megbízásról, helyettesítésről állományparancsban kell rendelkezni.

Tvr. 23. § (2) A más állami (társadalmi) szervhez vezénylés nem érinti a szolgálati viszonyból eredő köteleességeket és jogokat.

Ut. 90. A más szervhez tartósan vezényelt

- hivatásos állományban marad,
- szolgálatát a vezénylési hely vezetőjének utasításai szerint látja el,
- illetményét a vezénylés helyén kapja,
- egyenruházati ellátását a Belügyminisztérium biztosítja,
- előléptetése és kitüntetése — a szerv vezetőjének egyetértésével — a hivatásos állományra meghatározott módon történik,
- a fegyelmi szabályzat hatálya alatt áll.

Ut. 91. A más szervekhez tartósan vezényelt személyek hivatásos állományviszonyából adódó ügyeit az illetékes személyzeti szervek intézik.

Tvr. 23. § (3) Más helységbe áthelyezéssel (vezényléssel) kapcsolatban ténylegesen felmerült költségeket a fegyveres erő, illetőleg a fegyveres testület fedezi. Ennek részletes szabályait — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — az illetékes miniszter állapítja meg.

Ut. 92. A költségek megtérítésének szabályait külön utasítás állapítja meg.

VI. Fejezet

A MINŐSÍTÉS

Tvr. 24. § (1) A hivatásos állomány tagját a szolgálatának, politikai és erkölcsi magatartásának értékelése és fejlődésének elősegítése céljából rendszeres időközönként — az illetékes miniszter által meghatározott rend szerint — minősíteni kell.

(2) A hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyát érintő intézkedésnél a minősítést kell alapul venni.

(3) A minősítést a hivatásos állomány tagjával teljes terjedelemben közölni kell, aki arra észrevételt tehet.

SZ 151. Az állományba próbaidőre kinevezettekről a véglegesítéskor, a végleges jelleggel kinevezettekről egy év szolgálati idő elteltével a közvetlen parancsnoknak jelentést kell készíteni.

A jellemzés tartalmazza:

- a) politikai elkötelezettségét, felkészültségét, képzettségét,
- b) a tűzoltói szolgálatra való alkalmasságát, rátermettségét, hivatástudatát,
- c) szakmai ismereteit, általános műveltségét,
- d) a képzés, továbbképzés formáját, az ezzel kapcsolatos javaslatokat,
- e) jellembeli tulajdonságait,
- f) családi és szociális körülményeit.

SZ 152. A jellemzés hitelességét a készítő, a személyzeti szerv-, valamint az illetékes párt- és tömegszervezetek képviselője, az ismertetés után az érintett, aláírásával tanúsítja.

SZ 153. A jellemzést követő 3 évi szolgálati idő elteltével alapminősítést kell készíteni.

SZ 154. Az alapminősítés legyen részletes, értékelje és tartalmazza a minősített:

- a) szocializmushoz való hűségét, elvi szilárdságát, politikai felkészültségét,
- b) az általa végzett munka színvonalát, munkateljesítményét, munkaterületének ismeretét, kezdeményező-készségét, önállóságát, felelősségvállalását, hivatástudatát, rátermettségét,
- c) szakmai ismeretének és általános műveltségének színvonalát,

- d) jellembeli tulajdonságait, munkatársi kapcsolatainak, munkahelyén kívüli magatartásának, társadalmi magán- és családi életének jellemző vonásait,
- e) hibáit, hiányosságait és azok okait,
- f) továbbfejlődésének követelményeit, képzésének módját,
- g) a minősítés megállapítása alapján további feladattaira, alkalmasságára vonatkozó következtetéseket.

SZ 155. Kiegészítő minősítést kell készíteni:

- a) parancsnoki beosztásban levők és tisztek esetében az alapminősítést követő 4 évenként,
- b) zászlósi, tiszthelyettesi állománynál az alapminősítést követő 6 évenként,
- c) az életút folyamatos figyelemmel kísérése céljából azokról, akik elérték az 50 éves életkort és legutóbbi minősítésük parancsnokok és tisztek esetében 3 évnél, zászlósok és tiszthelyettesek esetében 4 évnél korábban készült.

SZ 156. A kiegészítő minősítés megfelelő mértékben tartalmazza az alapminősítéssel szemben támasztott követelményeket, az előző minősítés főbb megállapításait, az abban meghatározott feladatok megvalósulásának értékelését, továbbá azokat a változásokat, amelyek az alapminősítéshez vagy az előző kiegészítő minősítéshez képest bekövetkeztek, valamint a beosztás ellátásával kapcsolatos következtetéseket.

SZ 157. A parancsnoki beosztásban levők minősítésében az SZ 154. és 155. pontjaiban felsoroltakon kívül értékelni kell:

- a) a vezetőkkel szemben támasztott hármas követelmény érvényesülését, a párt- és társadalmi szervezetekkel való együttműködést,
- b) mennyire veszi figyelembe a párt káderpolitikai elveit — ezen belül az ifjúságpolitikai határozatát — hogyan foglalkozik alárendeltjeivel, a kádertartalékok nevelésével, milyen követelményeket támaszt

velük szemben, hogyan segíti őket feladataik megoldásában, mennyire igényli munkatársai, beosztottai véleményét, javaslatait, miként biztosítja beosztottainak fejlődését és az állomány utánpótlását,

- c) milyen a vezetése alatt álló szerv vagy egység munkájának eredményessége, szakmai felkészültsége, az állomány politikai helytállása, erkölcsi, fegyelmi színvonala.

SZ 158. A minősítést jóváhagyó parancsnok — a személyzeti szerv tájékoztatása alapján — a minősítések kiegészítésének sorrendjét negyedévi bontású, névszerinti éves ütemtervben határozza meg.

SZ 159. A minősítettek körülményeiben bekövetkezett változások miatt, soron kívül kiegészítő minősítést kell készíteni az előző minősítés időpontjától függetlenül:

- a) a beosztás ellátására alkalmatlanná válás megállapításakor, illetve a hibák kijavítására adott határidő leteltekor,
- b) a rendfokozati várakozási idő meghosszabbításának az SZ 48—49. pontjaiban meghatározott esetekben,
- c) alacsonyabb beosztásba helyezésnél: a beosztás ellátására alkalmatlanság megállapításakor, továbbá az előírt képesítés hiánya miatt, valamint a gyakorlati tapasztalat a SZ 105. pontja szerinti képzettségként történő elismerésének mellőzésekor.
- d) magasabb beosztásba helyezés esetén, akit előzőleg fegyelmi fenyítésként alacsonyabb beosztásba helyeztek,
- e) a képesítésnek a SZ 104. pontja alapján történő elismerésekor.

SZ 160. Ha az előző minősítés két évnél korábban készült, ugyancsak kiegészítést kell készíteni:

- a) vezetői beosztásba történő kinevezés,
- b) első tiszti kinevezés (kivételek: a próbaidőre kinevezett tiszti beosztásban szolgálatot teljesítő zászlósok véglegesítésekor kezdeményezett, próbaidőre

vagy végleges jelleggel történő tiszti kinevezés esetei),

- c) szervek között a szolgálat érdekében történő áthelyezés,
- d) külföldi iskolákra történő beiskolázás (ideértve az egyéves vagy hosszabb időtartamú továbbképző tanfolyamok) esetében,
- e) a parancsnokok és parancsnokhelyettesek minősítését az illetékes tanács vb igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének vezetője készíti el a Hatásköri Lista VIII. fejezet c) pontjában foglaltaknak megfelelően, az ott meghatározott felsőbb tűzoltóparancsnokok véleményének figyelembevételével.

SZ 161. Az Ybl Miklós ÉMF-en, valamint a belügyi iskolákon a hallgatókról az iskola befejezésekor a tanulmányi előmenetelt, az iskolán tanúsított magatartást értékelő részletes jellemzést, az egy évet meghaladó iskola nappali tagozatos hallgatóiról minősítést kell készíteni.

SZ 162. Az iskolán készült jellemzés az alap- vagy kiegészítő minősítést nem helyettesíti. A nappali tagozatos hallgatókról készített minősítést követően legközelebb csak 4, illetve 5 év múlva kötelező a kiegészítő minősítés készítése.

SZ 163. A minősítés legyen tömör, érthető, ismétléseket ne tartalmazzon. A megállapítások és következtetések kerüljék a felszínes, egyoldalú vagy kiragadott események alapján való általánosításokat. A megállapításokat kellő indokolással úgy kell kialakítani, hogy azok a következtetésekkel összhangban álljanak és egyértelműen tükrözzék az embert.

SZ 164. A minősítést a közvetlen parancsnoknak kell előkészíteni a személyzeti szerv közreműködésével. Ennek során a minősítő parancsnok kötelessége a többoldalú értékelés érdekében:

- a) az érintett munkájának, magatartásának rendszeres figyelemmel kísérése,

- b) a személyi anyag, a minősítés időnkénti áttekintése,
- c) a minősítendővel való rendszeres beszélgetés,
- d) megismerni: a közvetlen munkatársak, a pártcsoporthoz tartozóknál a különböző párttestületek, szakszervezeti, illetve KISZ-tag és 30 éven aluli fiatal esetében az illetékes szakszervezeti tisztségviselő, illetve a KISZ-szervezet titkára, a személyzeti vezető vagy előadó véleményét.

SZ 165. A megfelelő előkészítés után a minősítést a közvetlen parancsnok vagy az azzal megbízott személy állítja össze. A minősítésben az egységesen kialakított álláspontot kell rögzíteni.

SZ 166. A minősítés-tervezeteket a szakszervezeti, illetve KISZ-tag vagy 30 éven aluli fiatal esetében a szakszervezeti, illetve a KISZ-szervek véleményezik. Az itt említettek közül a párthatáskörbe tartozók minősítés-tervezetét az illetékes pártszervhez is el kell juttatni állásfoglalás céljából. A párt- és tömegszervezeti hatáskör, illetve véleményezési jogkörbe nem tartozók minősítés-tervezetét át kell adni észrevételezés céljából az illetékes pártcsoporthoz tartozóknak. A minősítésre kötelezett vezető a tervezethez tett észrevételek alapján készítheti el végleges formában a minősítést.

SZ 167. A minősítést a készítőn kívül írja alá a személyzeti szerv megbízottja, a párt- és tömegszervezeti hatáskörnek megfelelő testület titkára, illetve a pártcsoporthoz tartozóknak. Egyet nem értés esetén a jóváhagyó vezetőhöz vagy magasabb párt- és tömegszervezethez észrevételezt tehetnek.

SZ 168. A minősítés jóváhagyására a minősítést készítő közvetlen előjárója, illetve a szakirányítást gyakorló szervek vezetői jogosultak. A jóváhagyó feladata, hogy értékelje a minősítést, indokolt esetben egészítse ki módosítsa, írja rá észrevételeit. Egyetértése esetén hagyja jóvá. Ha az elkészített minősítés nem felel meg a SZ 154., 156. és 157. pontjaiban felsorolt követelményeknek, átdolgozás vagy kiegészítés végett a minősítést készítő parancsnoknak adja vissza.

SZ 169. A minősítés megállapításait jóváhagyás előtt a minősített nem ismerheti meg. Jóváhagyás után a minősítést a minősítő parancsnok 30 napon belül ismertesse. A jóváhagyott minősítést ismertetés előtt néhány nappal át kell adni az érdekeltnek, lehetőséget és időt biztosítva annak tanulmányozására.

SZ 170. A minősítés ismertetését gondosan elő kell készíteni. Az ismertetésen részt kell venni a készítőnek, a minősítettnek, és meg kell hívni a hatáskörileg illetékes pártszerv-, a pártalapszervezet képviselőjét vagy a pártcsoporthívat, a tömegszervezetek megbízottjait, valamint az adott szerv személyzeti vezetőjét (előadóját).

Ez utóbbiak a vezetők, a kádertartalékok és a tisztek minősítésének ismertetésén kötelezően egyéb esetekben szükség szerint kell részt vennie.

A vezetők minősítésének ismertetésén a jóváhagyó parancsnok minden esetben, nem parancsnoki minősítésnél belátása szerint vegyen részt.

SZ 171. Az ismertetés az írásban elkészített minősítés szóbeli indokolásából, a minősített véleményének meghallgatásából és a minősítés aláírásából áll. Minden esetben gondoskodni kell arról, hogy a minősítés ismertetése párszerű keretek között, elvtársi légkörben történjen.

SZ 172. Az ismertetés végén a minősítést alá kell írni. A minősítés akkor is hiteles és érvényes, ha a minősített azt nem hajlandó aláírni, ebben az esetben azonban ezt a tényt a minősítésre rá kell vezetni. A minősített az aláírás, illetve annak megtagadása után észrevételeit a minősítő lapra rávezetheti. Ennek alapján azonban vizsgálatot folytatni nem kell.

SZ 173. Ha a minősített a minősítés egyes konkrét ténybeli megállapításaival nem ért egyet, az ismertetést követő 8 napon belül írásban, indokainak pontos megjelölésével panaszt tehet a minősítést jóváhagyó parancsnok közvetlen előljárójánál, aki 30 napon belül dönt annak elfogadásáról vagy elutasításáról. Erről a minősítettet értesíteni kell. A panasz kapcsán keletkezett

iratokat a személyi anyagba el kell helyezni. A jóváhagyó parancsnok közvetlen előjárója a panaszt a minősítést készítővel nem vizsgálathatja ki.

SZ 174. Ha a minősítésre jogosult parancsnok és a minősített között alá- és fölérendeltségi viszony egy éven belül keletkezett, a parancsnok a soros minősítés elkészítésére általában nem kötelezhető.

Ha ezt a körülményt a parancsnok a minősítés elkészítésének akadályaként bejelenti, a minősítés jóváhagyására jogosult parancsnok a minősítési határidőt az egy év elteltéig elhalaszthatja.

SZ 175. A személyzeti szervek segítsék a parancsnokok minősítő munkáját. Ha az elvektől eltérést tapasztalnak, kötelesek a minősítést készítő, illetve jóváhagyó parancsnoknak ezt tudomására hozni, indokolt esetben a BM Tűzoltóság országos parancsnokának jelentést tenni, aki jogosult arra, hogy e Szabályzat rendelkezéseitől eltérően készült és jóváhagyott minősítés átdolgozását kezdeményezze.

SZ 176. A minősítések példányszámainak elkészítésére és a személyi anyagba történő elhelyezésre az alábbiak az irányadók:

- a) a területi pártbizottságok hatáskörébe tartozók minősítését 3 példányban kell elkészíteni. Ebből: 1 példányt az illetékes személyzeti szervnek, 1 példányt az illetékes pártszervnek, 1 példányt a BM TOP-nak kell megküldeni,
- b) a megyei parancsnokságokon szolgálatot teljesítő főtisztekről, tisztokról, zászlósokról és tiszthelyettesekről a minősítést két példányban kell elkészíteni. Ebből az eredeti példányt a személyi anyagba kell lerakni, a másodpéldány a minősítő parancsnoknál marad.

SZ 177. A személyi anyagba csak olyan jellemzés, minősítés helyezhető el, amelyet az érintettel ismertettek.

SZ 178. A minősítés csak a SZ 275. pontjában felsorolt személyeknek adható ki. A minősített az illetékes parancsnok engedélyével a minősítésébe betekinhet.

SZ 179. A személyzeti szervek évenként értékeljék a minősítések tartalmi és alaki követelményeinek érvényesülését.

VII. Fejezet

A SZOLGÁLATI IDŐ MEGÁLLAPÍTÁSA MÓDOSÍTÁSA ÉS IGAZOLÁSA

A szolgálati idő megállapítása és módosítása

Tvr. 33. § (1) A szolgálati időt a hivatásos állománybavétel napjától kell számítani.

Ut. 113. A Tvr. 33. § (1) bekezdésének megfelelően a szolgálati idő kezdőnapját a hivatásos állományba vételkor kell parancsban megállapítani és erről a hivatásos állomány tagjának igazolást adni.

SZ 180. A hivatásos szolgálatban eltöltött időket — függetlenül a köztük levő kiesés időtartamától — ha kizáró ok nincs, egybe kell számítani.

A kizáró okokat a társadalombiztosításról és a munkaviszonnyal összefüggő egyes kérdésekről szóló hatályos jogszabályok tartalmazzák. (F)

Tvr. 33. § (2) A szolgálati időpótlék, a szabadság mértéke, a jubileumi jutalom, a nyugdíjjogosultság, a nyugdíj mértéke és a leszerelési segély szempontjából — az (1) bekezdésben meghatározott időn felül — be kell számítani:

- a) minden olyan időt, amely a munkaviszonyban álló dolgozókra irányadó szabályok szerint munkaviszonyban töltött időnek számít, valamint
- b) a fegyveres erőknél és fegyveres testületeknél nem hivatásos szolgálatban és
- c) — egyéni elbírálás alapján — más állam hadseregében eltöltött időt, továbbá
- d) minden olyan időt, amely a munkaviszonyban álló dolgozókra irányadó nyugdíjbiztosítási szabályok szerint jogszerző időnek számít.

SZ 181. A Tvr. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján beszámítható munkaviszonyban töltött időt a vonatkozó MüM, illetve minisztertanácsi rendelet határozza meg. A beszámítható időről szóló igazolást, okmányokat, a kérelmező köteles beszerezni. (F)

SZ 182. A Tvr. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján a következő idők számíthatók be:

a) a továbbbszolgáló idő,

b) a katonai főiskolákon (ezek jogelődjénél) eltöltött tanulmányi idő,

c) belügyi iskolán eltöltött tanulmányi idő, ha azt a hivatásos szolgálatba 1959. március 1. előtt beszámították,

d) a tartalékos katonai szolgálati idő, ha azt a Tvr. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem számították be.

SZ 183. A Tvr. 33. § (2) bekezdés d) pontja szerinti beszámításkor a társadalombiztosításról szóló jogszabályoknak a szolgálati időre vonatkozó rendelkezéseit kell figyelembe venni. (F)

Tvr. 33. § (3) Az illetékes miniszter — a munkaügyi miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — előírhatja a fokozott igénybevétellel és veszéllyel járó egyes beosztásokban teljesített szolgálat idejének legfeljebb kétszeresen történő számítását.

Ut. 115. A Tvr. 33. § (3) bekezdés alapján kedvezőbben számítható szolgálati időt külön utasítás határozza meg. (F)

Tvr. 33. § (4) A (2) bekezdésben foglaltak szempontjából a fegyveres erők és fegyveres testületek főiskoláin töltött időnek kell tekinteni a más főiskola (egyetem) nappali tagozatán töltött tanulmányi időt is.

Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a szolgálati viszony nem nyugállományba helyezéssel szűnt meg.

Ut. 116/A. A Tvr. 33. § (4) bekezdése alapján szolgálati — jogszerző — időként kell beszámítani az egyetem (főiskola) eredményes elvégzéséhez előírt, nappali tagozaton töltött tanulmányi időt.

Az így beszámított idő nyugállományba helyezéskor csak akkor vehető figyelembe, ha az érintett enélkül is megszerezte a nyugdíjjogosultságot. Elbocsátás esetén a kedvezményesen beszámított időt törölni kell.

SZ 184. Beszámítani csak a felsőoktatási intézmény elvégzéséhez a tanulmányok folytatása idején a vonatkozó jogszabály szerint szükséges időt lehet. Valamely évfolyamnak a megszabottnál rövidebb idő alatt elvégzése esetén csak a tényleges — rövidebb — tanulmányi idő vehető figyelembe. Be kell számítani azok résztanulmányi idejét is, akik a nappali tagozaton megkezdett tanulmányaikat esti (levelező) tagozaton fejezték be és oklevelet szereztek. Valamely felsőoktatási intézménytől különbözeti vizsgával az egyetem meghatározott évfolyamára átvettek tanulmányi idejét úgy kell elismerni, mintha tanulmányaikat az oklevelet adó egyetemen kezdték volna.

SZ 185. Amennyiben az ösztöndíjasként hivatásos állományba kinevezettek szolgálati viszonya elbocsátással vagy az ösztöndíj-szerződés felbontásával szűnik meg, a hivatásos állományban töltött idő kivételével a részükre biztosított — a szolgálati időre vonatkozó — kedvezményt vissza kell vonni.

SZ 186. A szolgálati viszony elbocsátással történő megszüntetése esetén a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán eltöltött és a Tvr. 33. § (4) bekezdése alapján beszámított tanulmányi időt a szolgálati időből le kell vonni.

A szolgálati idő kezdő napjáról kiadott igazolást vissza kell vonni és az érintett részére az állományparancs módosítása alapján új igazolást kell kiadni.

Tvr. 33. § (5) Az e törvényerejű rendelet hatálybalépésekor szolgálatot teljesítőknek az e törvényerejű rendelet hatálybalépése előtt elismert szolgálati ideje szolgálati időnek számít akkor is, ha erre a (2) bekezdésben említett jogszabályok egyébként lehetőséget nem adnak.

Ut. 116. A korábbi rendelkezések folytán elismert szolgálati időn kívül az azt megelőzően szerzett szolgálati időt

be kell számítani. A munkajogi és társadalombiztosítási szabályok közül — ha azok külön-külön is alkalmazhatók — az állomány tagjára kedvezőbbet kell figyelembe venni.

SZ 187. A szolgálati idő megállapítását az erre rendszeresített nyomtatványon kell rögzíteni. A kérdőívet a benyújtott igazolások alapján az illetékes személyzeti előadó tölti ki, a kinevezéshez szükséges személyi anyag elkészítésével egyidőben. A kezdő nap megállapítása szempontjából a beszámítható időket napokban kell összeadni és az évekre történő átszámításnál 365 napot kell egy évnék tekinteni. A fennmaradó egy évnél kevesebb időt is teljes évként kell figyelembe venni. Az egyszer már beszámított időt még egyszer beszámítani semmiféle címen nem lehet.

SZ 188. A szolgálati idő kezdő napjának módosítását az e célra rendszeresített nyomtatványon kell kérni a szükséges okmányok csatolásával. A módosításkor korábban darab évként beszámított időtartamot össze kell adni az újonnan igazolt idővel.

Ennek megfelelően az utolsó szolgálati hely szerinti személyzeti szervek az SZ 187. pontja alapján állapítják meg a szolgálati idő új kezdő napját.

SZ 189. A szolgálati idő kezdő napját vagy ennek módosítását állományparancsban kell rögzíteni. Erről a személyzeti szerv igazolást ad ki. A kezdő nap dátumát a személyi adatlapon és más nyilvántartási okmányokon át kell vezetni. Ha a szolgálati idő kezdetének módosítását a nyugdíjas kéri, az állományparancs kivonat egy példányát a BM Terv- és Pénzügyi Csoportfőnökség Illetmény-Munkaügyi- és Nyugellátási Osztályának is meg kell küldeni.

SZ 190. Aki nem ért egyet a megállapított szolgálati idejének kezdő napjával, a szolgálati út betartásával panaszt nyújthat be.

SZ 191. Ha a szolgálati idő kezdő napjának módosítása a megállapító szerv tévedése miatt történik, az ahhoz fűződő jogosultságok az eredeti megállapítás napjától, de leg-

feljebb a módosításra irányuló kérelem előterjesztésétől számított három évre visszamenőleg, egyébként pedig a kérelem előterjesztését követő hónap 1. napjától járnak.

SZ 192. A Magyar Néphadsereg, a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium Büntetésvégrehajtási Parancsnokság és a Munkásőrség hivatásos állományából közvetlenül az állami tűzoltóság területi szervei állományába kerülők szolgálati idejének kezdő napjaként az említett szervek által már megállapított időt kell elfogadni.

SZ 193. A szolgálati idő a hivatásos állományból történő kiválasztásig folyamatos munkaviszonyban töltött időnek minősül. Alapul szolgál — a polgári életben való elhelyezkedés esetén — mindazon jogosultságok elnyeréséhez, amelyet a Munka Törvénykönyve annak fennállásához köt.

A szolgálati idő igazolása

SZ 194. A személyzeti szervek az állományból elbocsátottak, illetve a nyugállományba helyezettek részére, azok családtagjai vagy meghatalmazottai kérésére, továbbá a társadalombiztosítási igazgatóságok és más szervek megkeresésére a tűzoltóságnál eltöltött és a beszámított szolgálati időről igazolást kötelesek kiadni.

SZ 195. Az igazolás tartalmazza:

- a) a személyi adatokat (név, személyi szám, anyja neve),
- b) az elismert szolgálati időt a SZ 196. pontja szerinti részletezéssel,
- c) a szolgálati viszony (munkaviszony) megszüntetésének okát és az ezzel kapcsolatos jogkövetkezményeket,
- d) az igazolás kiadásának célját és alapjára történő hivatkozást.

SZ 196. Külön kell igazolni:

- a) az elismert szolgálati idő kezdetét, ha a szolgálati viszony 1959. március 1. előtt szűnt meg,
- b) az irodai rendfokozatúként hivatásos állományban töltött időt,
- c) a hivatásos (katonai) állományban töltött időt,
- d) a munkaviszonyban töltött időt,
- e) a korkedvezményre jogosító idő tartamát az 1954. szeptember 30. után megszűnt hivatásos (katonai) szolgálati viszony esetén.

SZ 197. A szolgálati viszony utolsó megszűnésének időpontjához fűződő jogkövetkezmények alapján a szolgálati idő igazolást külön kell kiadni:

- a) az 1950. január 1. előtt megszűnt hivatásos (katonai),
- b) az 1950. január 1.—1951. december 31. között megszűnt hivatásos (katonai),
- c) az 1952. január 1.—1954. szeptember 30. között megszűnt hivatásos (katonai),
- d) az 1954. október 1.—1959. február 28. között megszűnt hivatásos (katonai),
- e) az 1959. március 1.—1971. május 31. között megszűnt hivatásos katonai),
- f) az 1959. március 1.—1971. május 31. között megszűnt hivatásos (irodai),
- g) az 1971. június 1. napja után megszűnt hivatásos szolgálatra,
- h) az 1959. március 1. előtt megszűnt irodai és egyéb munkaviszonyra.

SZ 198. Korkedvezményre jogosító időket a társadalombiztosításról szóló jogszabály vonatkozó rendelkezései szerint kell igazolni, kivéve a SZ 199. pontjában foglalt eseteket. (F)

SZ 199. A korkedvezményre jogosultságot kizáró jogvesztés eseteit a társadalombiztosításról szóló jogszabályok vo-

natkozó rendelkezései tartalmazzák, valamint az alábbiak:

- a) 1959. március 1. előtt büntetőeljárás során jogerős ítélettel kimondott közügyektől eltiltás, kivéve ha a bíróság a nyugdíjigényt részben vagy egészben fenntartotta,
- b) 1971. május 31. után a hivatásos szolgálati viszonyról való lemondás.

SZ 200. A tűzoltóság volt dolgozói szolgálati idejének igazolását a vonatkozó belügyi rendelkezés alapján kell elkészíteni és kiadni. (F)

SZ 201. A szolgálati idő igazolására az igazolást kérő utolsó szolgálati (munka-) helye szerinti parancsnokság jogosult.

SZ 202. Az állami tűzoltóság külföldön élő volt dolgozói szolgálati idő igazolási kérelmének intézésére a BM Személyzeti Csoportfőnökség jogosult. Ezért a más szervhez benyújtott kérelmet a rendelkezésre álló adatokkal együtt kell e szervhez megküldeni a BM TOP útján.

SZ 203. A személyzeti szervek a kérelmet akkor is kötelesek elfogadni, ha az igazolásra más szerv illetékes.

Ez esetben ha a kérelem:

- a) kiegészítésre szorul, adja vissza a kérelmezőnek egyben tájékoztassa arról, hogy kérelmével közvetlenül melyik szervhez kell fordulnia,
- b) elbírálásra alkalmas, az igazolás kiadására illetékes szervhez kell továbbítani és erről a kérelmezőt értesíteni.

SZ 204. A kérelmező által benyújtott okmányokról — ha azokat az igazolás kiadásához bizonyítékként fel kell használni és e dokumentumokkal az igazolást kiadó szerv nem rendelkezik —, másolatot kell készíteni, az eredetieket a kérelmezőnek vissza kell adni.

SZ 205. Be kell vonni a kérelmezőtől azokat a hivatalos okmányokat, amelyek birtokában nem lehetnek.

SZ 206. Ha a kérelem elbírálásához megfelelő nyilvántartási anyag nem áll rendelkezésre, a bemutatott okmányok, illetve a kérdőív alapján a szolgálati időt csak vélelmezni lehet. Ez esetben az ügyintéző készítsen feljegyzést az igazolás kiadására jogosult vezető részére, hogy a kérdőív és a bemutatott okmányok vagy csak a kérdőív alapján milyen körülmények figyelembevételével, milyen tartalommal javasolja az igazolás kiadását vagy elutasítását.

SZ 207. Az igazként vélelmezett ténynek, körülménynek a kérdőív alapján történő elbírálása esetében a kérdőívben foglalt kérdésekre adott válasz adatai, összefüggései alapján kell javaslatot tenni az igazolás kiadására.

Így különösen:

- a) ellenőrizni kell, hogy a kérelmező által megjelölt személyek az adott időben a kérelemben megjelölt szervnél teljesítettek-e szolgálatot,
- b) a kérdőívben felsorolt szervek, beosztások megnevezése, szervezeti rendszere, a beosztások tartalma megfelel-e az akkori állapotnak,
- c) az igazolni kért tény, körülményt az akkor hatályos jogszabály, illetve belügyi rendelkezés nem zárta-e ki.

SZ 208. Ha az igazolás kiadásáról a meglevő adatok alapján nem lehet dönteni, a kérelmező az általa megjelölt körülményekről tudomással bíró személyeket nyilatkoztattételre kérje fel.

SZ 209. A kérelmező vagy az igazolással érintett személy, illetve szerv az igazolás ellen fellebbezést nyújthat be a BM Tűzoltóság országos parancsnokához, akinek a döntése ellen további fellebbezésnek helye nincs.

SZ 210. Valamennyi kiadott igazolás másolatát a fogyaszték személyi anyagban el kell helyezni.

SZ 211. Ha az igazolás kiadása a kérdőív alapján történik, az igazolásba foglalt tény, körülményt a fogyaszték anyagban, illetve a nyilvántartó kartonon át kell vezetni. Ha ilyen kartonnal nem rendelkeznek új nyilvántartó kartont kell

kitölteni, amelyen az azonosító adatokon túl, fel kell tüntetni az igazolt idő tartamát, az igazolás számát, keltét és az alkalmazott vonatkozó hatályos rendelkezést. (F)

VIII. Fejezet

A POLGÁRI ÁLLOMÁNY SZEMÉLYI ÜGYEINEK INTÉZÉSE

SZ 212. A polgári állomány ügyeinek intézése során a Munka Törvénykönyvét és annak végrehajtásáról szóló rendelkezéseket, valamint a Szabályzat e fejezetében meghatározottakat kell alkalmazni.

SZ 213. A polgári állomány ügyeinek intézése esetén: a munkaviszony létesítése (munkaszerződés, kinevezés) az átminősítés, valamint más kereső foglalkozás engedélyezése állományparancsként kezelendő nyomtatványokon, egyéb esetekben — a hivatásos állományéhoz hasonlóan — állományparancs megjelentetésével történik.

Az állományba vétel

SZ 214. A polgári állományba vétel során az alábbi feladatokat kell végrehajtani:

- a) egészségi alkalmassági vizsgálatra történő berendelés,
- b) a kinevezéshez, a munkaszerződés megkötéséhez szükséges okmányok bekérése és ellenőrzése,
- c) a felvételre jelentkezőnek a Szabályzat mellékletében meghatározottak szerinti ellenőrzése, az ellenőrzés anyagának értékelése, indokolt esetben az ellenőrzés kiterjesztése,
- d) a személyi adatlap kitöltése,
- e) kinevezett polgári állományba vételnél a felvételi javaslat elkészítése,

- f) a munkaszerződés (a kinevezési okmány) elkészítése,
- g) eskütételi jegyzőkönyv kitöltése,
- h) a munkaviszony kezdetének megállapítása,
- i) a képesítési előírások rögzítése.

SZ 215. A munkaviszony létesítésére irányuló kérelem benyújtásánál a SZ 4—7. pontjait kell értelemszerűen alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy: a kinevezett és a szerződéses polgári állományba vétel iránti kérelmet a parancsnokság vezetője saját hatáskörében bírálja el, illetve készítetteti elő és köti meg a munkaszerződést az illetékes személyzeti szerv képviselőjének közreműködésével.

SZ 216. A munkaviszony létesítésének előkészítésekor az SZ 8—11. és 22. pontjait kell értelemszerűen alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a munkaszerződés, illetve a kinevezési okmány tervezetéhez nem kell csatolni a SZ 22. pont i) alpontjában meghatározott iratot.

SZ 217. A munkaviszonyban töltött időt a hatályos munkaügyi rendelkezések alapján kell beszámítani. A munkaviszony kezdetét — szabadság, korpótlék, jubileumi jutalom egységes számítása érdekében — jogosultság kezdő évének január 1. napjával kell megállapítani, de erről igazolást kiadni nem lehet.

SZ 218. A munkaszerződés (kinevezési okmány) jóváhagyása után a polgári alkalmazott foglalkoztatására a SZ 24—27. pontjaiban foglaltak értelemszerűen irányadók.

A munkaviszony fennállása alatti feladatok

SZ 219. A személyzeti szervek feladatai a következőkre terjednek ki:

- a) szerven belüli és szervek közötti áthelyezésre,
- b) vezetői beosztásba történő kinevezésre, megbízásra,
- c) felmentésre, alacsonyabb beosztásba helyezésre,
- d) soros és soron kívüli előléptetésre, kitüntetésre,

- e) dicséretre és jutalomra,
- f) illetménybesorolásra,
- g) illetmény nélküli, illetve gyermekgondozási szabadság engedélyezésére vonatkozó személyi javaslatok előterjesztésére,
- h) utánpótlási- és iskoláztatási tervek elkészítésére,
 - i) a jellemzésekkel, minősítésekkel kapcsolatos személyzeti feladatokra,
 - j) a házasságkötési kérelem esetén, a szükséges ellenőrzések végrehajtására.

SZ 220. A szerződéses polgári alkalmazottakra vonatkozóan munkaviszonyuk fennállása alatt a felsoroltakat értelemszerűen kell alkalmazni.

SZ 221. A polgári állomány áthelyezéséhez a régi és az új munkahely — kinevezésre, illetve a munkaszerződés megkötésére jogosult — vezetőjének egyetértése, a dolgozó beleegyezése vagy kérése szükséges. Az állományparancsot a fogadó szerv vezetője jelenteti meg. A szerződéses polgári alkalmazottak szervein belüli áthelyezésére vonatkozó állományparancsot a felvételre, illetve a parancs kiadására jogosult vezető adja ki.

SZ 222. Beleegyezés, illetve egyetértés hiányában vagy a munkaviszony más módon történő megszűnése esetén a polgári állomány tagját áthelyezettként nem lehet fogadni.

Alkalmazására az új felvételesekre vonatkozó általános szabályok az irányadók. A tűzoltó szervek közötti áthelyezés munkakönyvbe történő bejegyzése nem szükséges.

SZ 223. A munkaszerződés (kinevezési okmány) nyílt okirat, ezért a munkakör leírását csak általánosan — a szolgálati titok védelmével — tartalmazhatja. A munkaköri kötelezettségek pontos rögzítése a munkaköri leírásban történik.

SZ 224. A kinevezett polgári alkalmazott hivatásos állományhelyen legfeljebb tiszti beosztást tölthet be.

SZ 225. A polgári állomány jellemzését és minősítését e Szabályzat vonatkozó pontjaiban rögzített előírások értelemszerű alkalmazásával kell készíteni.

SZ 226. Jellemzést és minősítést kell készíteni a kinevezett polgári állományúak esetében:

- a) az I. és II. munkaköri csoportba tartozókról,
- b) a III. és IV. munkaköri csoportba tartozók közül azokról, akik beosztásuknál fogva átfogó ismeretekkel rendelkeznek az adott parancsnokság egész tevékenységéről, annak módszereiről és eszközeiről, illetve olyan bizalmas feladatokat látnak el, amely indokolja jellemzésüket, minősítésüket. Erről a Hatásköri Lista X. fejezetében felsorolt vagy annál magasabb beosztású vezetők döntenek.

SZ 227. A jellemzést az állományba vételt követő 1 év elteltével, az alapminősítést a jellemzéstől számított 3 év elteltével kell elkészíteni.

SZ 228. A kiegészítő minősítések folyamatos készítésére a SZ 155. pontjában foglaltak az irányadók. Az I. munkaköri csoportba tartozóknál a tisztekre, a II., III. és IV. munkaköri csoportba tartozóknál a tiszthelyettesekre vonatkozó szabályokat kell érvényesíteni.

SZ 229. Kiegészítő minősítést kell készíteni az előző időpontjától függetlenül:

- a) a beosztás ellátására alkalmatlanná válás esetén és a hibák kijavítására adott határidő lejártakor,
- b) alacsonyabb beosztásba helyezés felajánlásánál: a beosztás ellátására való alkalmatlanság megállapításakor, továbbá az előírt képesítés hiánya miatt, valamint a vonatkozó rendelkezés alapján a gyakorlati tapasztalat képzettségként történő elismerésének mellőzésekor, (F)
- c) a képesítésnek a vonatkozó rendelkezés alapján történő elismerésekor, (F)
- d) fegyelmi büntetésként áthelyezett eredeti beosztásba visszahelyezése esetén.

SZ 230. Kiegészítő minősítést kell készíteni, ha az előző minősítés két évnél korábban készült:

- a) vezetői beosztásba helyezéskor,
- b) szerződéses polgári állományból kinevezett polgári állományba, ill. kinevezett polgári állományból hivatásos állományba történő kinevezés esetében.

A munkaviszony megszüntetése

SZ 231. A munkaviszony megszüntetése esetén a SZ 59—60. pontjaiban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

SZ 232. A nyugellátásra jogosultságot szerzett polgári alkalmazottal 3 hónappal, vezető beosztású polgári alkalmazottal 6 hónappal a felmondási értesítő átadása előtt meg kell beszélni a nyugállományba helyezés körülményeit. A beszélgetésen az illetékes parancsnok és a személyzeti előadó vegyen részt, amelyre meg kell hívni az illetékes szakszervezeti tisztségviselőt is. A beszélgetésről feljegyzést kell készíteni és azt a dolgozó személyi anyagában kell elhelyezni.

SZ 233. Az öregségi nyugdíjra jogosultság elérése előtt a polgári alkalmazottat az OOSZI döntése alapján lehet nyugállományba helyezni. Az OOSZI elé rendelés az illetékes vezető orvos feladata.

SZ 234. A nyugdíjelőkészítés a kinevezésre, illetve munkaviszony létesítésére jogosult parancsnokok, személyzeti és a pénzügyi szervek együttes feladata. A nyugdíjelőkészítéssel kapcsolatos feladatokat a munkaviszony megszüntetésére tett intézkedésekkel együtt kell végrehajtani.

SZ 235. A személyzeti szervek minden év október 1-ig közöljék az illetékes pénzügyi szervvel azoknak a dolgozóknak a nevét, akik a következő évben elérik az öregségi nyugdíjra jogosító életkort, illetőleg akiknek munkaviszonyát a nyugdíjjogosultság megszerzése miatt várhatóan felmondással megszüntetik.

Ennek alapján vizsgálják meg a dolgozó önéletrajzá-
nak és munkakönyvének összevetésével, hogy van-e
olyan munkaviszonya vagy szolgálati ideje, amelyre
vonatkozóan bejegyzést a munkakönyv nem tartalmaz.
Ez esetben fel kell hívni a dolgozó figyelmét a munka-
viszony vagy szolgálati idő igazolás beszerzésének
szükségességére, illetve ezek hiányában arra, hogy ter-
jesszen elő igény-elismerési kérelmet a társadalombiz-
tosítási szervhez.

SZ 236. Az illetékes parancsnok a SZ 232. pontjában megje-
lölt határidő előtt vizsgálja meg, hogy szükséges és le-
hetséges-e a dolgozó további alkalmazása.

SZ 237. A munkaviszony megszüntetését a hatályos munka-
ügyi rendelkezések szerint kell végrehajtani. Ha a dol-
gozó munkaviszonyának felmondása rokkantsági nyug-
díjra jogosultság miatt történik, a nyugdíjelőkészítés-
sel járó feladatokat az illetékes orvosi bizottság hatá-
rozatának jogerőssé válása után soron kívül végre kell
hajtani.

SZ 238. A nyugdíjigény bejelentésének meggyorsítása érdeké-
ben az illetékes parancsnokok a felmondás jogerőssé
válása után haladéktalanul adják ki az állománypa-
rancsot, hogy a személyzeti szervek a vonatkozó ren-
delkezésben megjelölt kötelezettségüknek időben ele-
get tudjanak tenni.

IX. Fejezet

A SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYRA VONATKOZÓ PARANCSONK, HATÁROZATOK KIADÁSA ÉS NYILVÁNTARTÁSA

SZ 239. Az állami tűzoltóságnál a személyi állománnyal kap-
csolatos intézkedések elrendelése egységesen „személyi
állományra vonatkozó” parancs, (határozat) alapján
történik. Azokban rögzített rendelkezéseknek az állo-
mány tagjaira meghatározó szerepük van, ezért okirat-
ként kell kezelni.

SZ 240. Az állományparancs (határozat) kiadására a Hatásköri Listában meghatározott vezetők, vagy az illetékes tanács végrehajtó bizottsága jogosult.

SZ 241. A személyi állományról megjelenő parancsot a személyzeti szerv készíti el és — a hatáskörébe tartozás figyelembevételével — terjeszti fel a jóváhagyásra illetékes vezetőhöz.

SZ 242. A személyi állományra vonatkozó parancsnak tartalmaznia kell:

- a) a személy nevét,
- b) rendfokozatát (munkaköri címét),
- c) személyi számát,
- d) anyja nevét,
- e) szolgálati helyét (kinevezés, beosztásváltozás, áthelyezés, szolgálati viszony megszüntetése esetén az állománytáblázatban megjelölt legkisebb egység megnevezésével bezárólag: pl. osztály, alosztály, csoport),
- f) beosztását (amennyiben a beosztás eltér az állománytáblázatban rendszeresítettől, abban az esetben a rendszeresített beosztást is),
- g) az intézkedés pontos meghatározását a vonatkozó jogszabályra, rendelkezésre történő hivatkozással,
- h) a hatályba lépés idejét,
 - i) a parancs jóváhagyásának keltét,
 - j) a jóváhagyó aláírását,
- k) a parancs készítőinek (előadó, gépíró) nevét,
 - l) kiadói utasítást (hány példányban készült, kik kapják, csoportos parancs esetében hány eredeti (teljes szövegű) és hány kivonat készült és azokat kik kapják).

SZ 243. Az SZ 242. pontban foglaltakon kívül az állományparancsok tartalmaznia kell minden olyan adatot, amely a parancsban foglalt intézkedés következtében megváltozik. Amennyiben a hatályba lépés időpontját a

parancs nem tartalmazza, akkor a parancs keltét kell a hatályba lépés napjának tekinteni.

SZ 244. Az állományparancsban, határozatban foglalt intézkedés vonatkozhat:

- a) a szolgálati viszony (munkaviszony) keletkezésére, megszüntetésére,
- b) rendfokozattal (munkaköri címmel) kapcsolatos intézkedésekre,
- c) szolgálati hely és beosztás (munkakör) megváltoztatására, átminősítésére,
- d) illetménybesorolásra, kitüntetésre, dicséretre, jutalmazásra,
- e) fegyelmi eljárással összefüggő intézkedésekre, felfüggesztésre,
- f) illetmény nélküli és gyermekgondozási szabadság, más kereső foglalkozás engedélyezésére, különböző pótlékok folyósítására, parancs módosítására, hatálytalanítására,
- g) vezényleésre,
- h) névváltozásra,
- i) katonai szolgálatra való bevonulás rögzítésére,
- j) tartalékosok továbbképzésére, előléptetésére,
- k) külföldi kitüntetés viselésének engedélyezésére stb.

SZ 245. Az állomány tagjára vonatkozó valamennyi intézkedést egy parancsban kell rögzíteni. Parancs készülhet egy személyre, illetve több személyre (továbbiakban: csoportos) vonatkozóan is.

Csoportos állományparancsban kell intézkedni — negyedév első napjával — a soros előléptetések, szolgálati idő után járó kitüntetések adományozására. Csoportos állományparancs készíthető minden azonos jellegű és hatályú intézkedésre (kitüntetés, törzsgárda, dicséret, jutalom, vezénylet, nyugállományba helyezés stb.). Ha az intézkedés sajátossága megkívánja — e fejezetben foglaltakat figyelembe véve — e Szabályzat mellékletében levő mintáktól eltérő szövegezésű parancsot is lehet készíteni.

Az állományparancsok kiadása, nyilvántartása

- SZ 246. Az állományra vonatkozó eredeti parancsok évenkénti sorszámozással történő nyilvántartásba vétele a személyzeti szervek feladata.
- SZ 247. Az állományparancsokat — állományviszonyra tekintet nélkül — egységesen, évenkénti folyamatos sorszámozással kell nyilvántartani a parancsnyilvántartó könyvben, amely egyben iktatásra és kiadásra is szolgál.
- SZ 248. Az állományparancsot annyi példányban kell készíteni, ahány szerv a parancs alapján intézkedni köteles. Csoportos állományparancs esetén az intézkedő szervek részére kivonat küldendő. A kivonat csak az illetékes szerv állományában levő személyre vonatkozó intézkedéseket tartalmazhatja.
- SZ 249. A központi hatáskörben, illetve más szerv hatáskörében kiadott állományparancsok kivonatait — melyet az intézkedésre jogosult szerv illetékességéből megkapott —, tartalomjegyzékkel ellátva kell kezelni és a TÜK szabályok alapján iktatni. Őrzésére, selejtezésére az irattári terv alapján — selejtezési jegyzőkönyv szerint — kell intézkedni.
- SZ 250. Valamennyi állományparancs első példánya (eredeti) kiadói példány, a második minden esetben indigóval készített másolat. Az első és második példánynak teljes részletességgel tartalmaznia kell a kiadói utasítást is. A harmadik és a további kivonatok fénymásolhatók.
- SZ 251. Az állományparancs eredeti példánya csak a kiadó szerv parancsarchívumában kezelhető. Az állományparancs eredeti példányának bekötetéséről minden esetben a személyzeti szervnek saját hatáskörében kell gondoskodnia.
- A bekötött állományparancsok más szervnek át nem adhatók, abból kivenni nem lehet. Az állományparancsok minősítési fokozata „Szigorúan titkos”.

SZ 252. A megyei, fővárosi tűzoltóparancsnokságok feladata parancsarhívumuk elkészítése, kezelése és biztonságos őrzése. A parancsarchívumban valamennyi állományparancsot:

- a) a saját és alsóbb szervei által kiadott parancsok eredeti példányait,
- b) a Belügyminisztérium és szervei által kiadott parancsok másodpéldányait, a kiadástól számított 99 évig őrizniük kell.

X. Fejezet

A SZEMÉLYZETI INFORMÁCIÓRENDSZER, A SZEMÉLYZETI- ÉS KÁDERNYILVÁNTARTÁS

Személyzeti információrendszer

SZ 253. A tűzoltóság személyzeti információrendszerének összhangban kell lenni az államigazgatási információrendszerrel, adataink teljes védelmének biztosítása mellett. A személyzeti nyilvántartást, és információszolgáltatást a vonatkozó jogszabályokban foglaltak alapján kell végezni. (F)

SZ 254. A személyzeti információrendszer kiterjed a hivatásos és a polgári állományra. Biztosítja a vezetési, szervezési, létszámgazdálkodási, a káder- és személyzeti, a kiképzési, a fegyelmi és egészségügyi tevékenység értékeléséhez és tervezéséhez szükséges információkat.

SZ 255. Az információrendszer adatbázisai:

- a) a személyi állományra vonatkozó parancsok,
- b) a kinevezéskor, illetve a munkaviszony keletkezésekor kiállított személyi adatlap,
- c) a személyi nyilvántartó karton,
- d) a változásjelentések.

SZ 256. Az információrendszer okmány alapjai:

- a) a szervezési, létszámgazdálkodási információkhoz a tűzoltóság szerveinek jóváhagyott béke és „M” szervezési állománytáblázatai, a szerződéses polgári állományra vonatkozó engedélyezési okmányok, állományparancsok, munkaszerződések, a szervezeti változásokra vonatkozó parancsok, határozatok és más döntések okmányai,
- b) a káder- és személyzeti információkhoz a felvételkor kiállított személyi adatlapok és nyilvántartó kartonok, a személyi állományra vonatkozó állományparancsok, a változásjelentések,
- c) a fegyelmi információkhoz, a fegyelmi és a büntető ügyekben kiállított statisztikai adatlapok,
- d) az egészségügyi információkhoz, az egészségügyi szervek által kiállított statisztikai adatlapok.

SZ 257. Személyi nyilvántartó kartont vezetnek és adatszolgáltatásra kötelezettek a teljes személyi állományra vonatkozóan a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokságok, személyi nyilvántartó kartont vezetnek saját állományukra vonatkozóan a megyei városi, városi, fővárosi kerületi, valamint az üzemi parancsnokságok.

SZ 258. A fővárosi, fővárosi kerületi parancsnok engedélyezheti, hogy a szerv nagyobb vagy elkülönült parancsnoksága „alegység-nyilvántartó könyvet” vezessen.

SZ 259. A személyi nyilvántartó kartonon, illetve alegység-nyilvántartó könyvön kívül a személyi állomány adatainak nyilvántartására más okmány nem használható.

SZ 260. Az állományba való felvételkor személyi nyilvántartó kartont kell kiállítani.

SZ 261. A személyi nyilvántartó karton kitöltésének rendje
A fővárosi és megyei parancsnokságok területi szerveinél szolgálatot teljesítők esetében két példányban kell elkészíteni. Ebből egy példányt a fővárosi és megyei tűzoltóparancsnokságnak kell megküldeni.

SZ 262. A nyilvántartásra kötelezett alegységeknek a személyi nyilvántartó kartont és az állományparancs-másolatot egyidőben kell a fővárosi, megyei parancsnokságoknak megküldeni.

SZ 263. A személyzeti szervek az adatszolgáltatási körükben készítsenek:

- a) időszakonként a megszabott határidőre és a megadott szempontok alapján értekezletek napirendjéhez, ellenőrzésekhez statisztikákat, értékeléseket,
- b) a fővárosi, megyei parancsnokságok összállományuk fontosabb adatairól évenként, illetve szükség szerint statisztikát.

SZ 264. A személyzeti szervek a fővárosi, megyei és területi szervek parancsnokai részére készítsenek névsorokat:

- a) a hivatásos és kinevezett polgári állományúak következő soros előléptetéséről,
- b) a szolgálati idő után járó kitüntetésre jogosult hivatásos állományúakról,
- c) a törzsgárda tagság után járó kitüntetésre jogosult polgári állományúakról,
- d) a nyugdíjkorhatárt, illetve a nyugdíjjogosultságot a következő évben elérő hivatásos és polgári állományúakról,
- e) az elmaradt és a következő évben esedékes minősítésekről.

SZ 265. A személyzeti információrendszer adatszolgáltatása során — a vonatkozó rendelkezések alapján — mindig meg kell határozni azok titkossági fokát. Továbbításuknál és felhasználásuknál a biztonsági és konspirációs szabályokat szigorúan meg kell tartani. A titokvédelmi és biztonsági szabályok betartásáért az adatszolgáltató és az adatkérő szerv egyaránt felelős.

A személyi anyag nyilvántartása

SZ 266. A személyi anyag nyilvántartás a hivatásos állományra, a polgári alkalmazottakra, illetve az elbocsátottak-

ra, nyugállományba helyezettekre és elhalálozás folytán az állományból töröltekre terjed ki.

SZ 267. A tűzoltóság állománya személyi anyagait, a kinevezésre jogosult parancsnok alárendeltségébe tartozó személyzeti szerv készíti el, kezeli és őrzi. A megyei városi, városi, fővárosi és fővárosi kerületi parancsnokságok vezetői és helyetteseik eredeti személyi anyagait az illetékes tanácsok szakigazgatási osztályának vezetője, ezek másolatát — a fővárosi, megyei parancsnokok és helyetteseik kivételével — a fővárosi és megyei parancsnokságokon kell kezelni. Az alsóbbszintű egységek vezetői és helyetteseik személyi anyagát a közvetlen felettes tűzoltó szervek kezeljék.

SZ 268. A fővárosi, megyei parancsnokok és helyetteseik személyi anyagának másolatát a BM TOP-ra kell megküldeni.

SZ 269. A személyi anyag az állomány tagjai kinevezésekor előírt, valamint a folyamatosan és a szolgálati viszony megszűnésekor, illetve azt követően keletkezett iratokból, okmányokból áll. Az állomány tagjainak személyi anyagait az e célra rendszeresített és sorszámmal ellátott személyi anyaggyűjtőben (a továbbiakban: anyaggyűjtő) kell elhelyezni az alábbi sorrendben:

a) az állományba történő kinevezéskor (felvételnél); fényképet, orvosi igazolást, szolgálati idő megállapítására vonatkozó kérdőívet, környezettanulmányt, információkat, kérdőjegy-összesítőt, önéletrajzot, felvételi kérelmet, eskütételi jegyzőkönyvet, felvételi javaslatot (ha kpa. volt, az előző felvételi javaslatot, illetve az átminősítési kérelmet is), személyi adatlapot,

b) a szolgálati idő alatt keletkezett okmányokat; képesítési követelmény rögzítését, jellemzést, alapminősítést, minősítés kiegészítéseket, javaslatokat, a megvalósult, illetve törölt kádertartalék egyéni nevelési tervét, információadásról másolatot, hatályos fenytési határozatot, pártbüntetésről értesítést, önéletrajz kiegészítést, a házasságkötéssel kapcsolatban keletkezett információkat, párt- és tömegszer-

vezeti hatáskörbe tartozás jelzését, a szolgálati jellegű lakással kapcsolatos nyilatkozatot, a szolgálati viszony megszüntetésére irányuló javaslatot, bírósági ítéletet és határozatot, sérülési jegyzőkönyvet, OOSZI szakvéleményt, FÜV határozatot, szolgálati viszonnal iskoláztatással, áthelyezéssel kapcsolatos kérelmeket, a nyugdíjjarulék befizetésére vonatkozó pénzügyi határozatot,

- c) az a)–b) alpontban felsorolt anyagokon kívül a személy megítélése szempontjából egyéb fontos iratokat (panaszvizsgálgás stb.) okmányokat a személyzeti szerv javaslatára, a beosztásba történő kinevezésre jogosult parancsnok aláírásával vagy láttamozásával lehet az anyaggyűjtőben elhelyezni.

SZ 270. Az elbocsátottak, nyugállományba helyezettek, elhalálozottak személyi anyagát fogyaték-nyilvántartásba kell venni. A fogyaték anyaggyűjtő tartalmazza:

- a) a személyi anyagot tartalomjegyzéken lezárva,
b) a leszereléssel kapcsolatos intézkedések másolatait (titoktartási nyilatkozat, pénzügyi szolgálat felé jutalom igazolás, katonai intézkedés iratmásolatai, szolgálati idő igazolás másolata stb.),
c) a szolgálati viszony megszűnése után keletkezett anyagokat (információ, panasz, kérelem, javaslat stb.),
d) a betekintés engedélyezését és az egyéb intézkedéseket.

A személyi anyag kezelése

SZ 271. Az anyaggyűjtőbe csak keltezéssel, aláírással ellátott és ellenőrzött, illetve jóváhagyott iratokat, okmányokat, ismertetett minősítéseket szabad lerakni.

Az iratlerakásokat, kiemeléseket a tartalomjegyzéken vezetni kell. Bejegyzéseket, anyagkiemeléseket csak a kezeléssel megbízott előadó eszközölhet. Az egyes személyi okmányok kiemelése, továbbá a másolat- és kivonatkészítés esetén a tartalomjegyzék egyéb intézke-

dések rovatában meg kell jelölni az engedélyező nevét, vagy az intézkedést elrendelő parancs számát és a kiemelés időpontját.

SZ 272. A fogyatéék-anyagot az állományban levőktől elválasztva kell kezelni.

SZ 273. A személyi anyag okmányait, iratait, az illetékes előadók az állományparancs megjelenésétől számított 14 napon belül vegyék nyilvántartásba az e célra rendszerezített anyagnyilvántartó (leltár) könyvben. A nyilvántartó könyvbe az anyagok keletkezésének sorrendjében kell beírni: az állomány tagjának nevét, személyi számát, születési helyét, anyja nevét, a doszsié számát, áthelyezés, elbocsátás, nyugállományba helyezés stb. esetén a megjegyzés rovatba az anyag továbbításának helyét, okát és idejét.

SZ 274. Az állományba újból kinevezett személyi fogyatéék-anyagából a szükséges okmányokat (pl. önéletrajz, környezettanulmány, minősítés stb.) az új anyaggyűjtőbe át kell venni. A fogyatéékanyag tartalomjegyzékén a kiemeléseket át kell vezetni és a megmaradt fogyatéék-anyagokat irattárba kell helyezni.

SZ 275. Az állományban levők személyi anyagát és a fogyatéék-anyagot kiadni, azokba betekinteni az előljáró parancsnokon, illetékes személyzeti, a meghatározott ellenőrző szervek vezetőin és beosztottain, valamint a pártbizottságok titkárain kívül csak a kinevezésre hatáskörileg illetékes parancsnokok engedélye alapján lehet.

SZ 276. A személyi anyagok kiadása, az anyagkeresésre (nyilvántartásra) rendszerezített karton, visszavétele a „káderanyag dosszié kiadó és leadó könyv” használatával történik. A személyi anyag 8 nap időtartamra adható ki.

SZ 277. A vezetői kinevezés, testületek közötti átminősítés, áthelyezés esetén az állomány tagjának személyi, valamint katonai anyagát, továbbá személyi kartonját az állományparancs megjelenését követő 14 napon belül az illetékes parancsnokságnak kell megküldeni.

SZ 278. Az állományban levők anyagát más minisztériumnak (hatóságnak vagy intézménynek) megküldeni nem szabad. Információ a SZ 325. pont rendelkezései szerint adható.

SZ 279. A személyi és nyilvántartási anyagok egyeztetése, ellenőrzése:

- a) a személyi állomány tagjainak adatait tartalmazó iratokat (személyi nyilvántartó karton és személyi adatlap) öt évenként — vagy külön utasításra — egyeztetni kell,
- b) a hatáskörileg illetékes személyzeti szerv köteles öt évenként az állományban levők személyi anyagait ellenőrizni.

SZ 280. A személyi anyagok kezelésére vonatkozó rendelkezések azokra az igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervekre is vonatkoznak, akik a tűzoltóparancsnokok és parancsnokhelyettesek káderanyagai nyilvántartására jogosultak.

Változásjelentés

SZ 281. A tűzoltóság állományában szolgálatot teljesítők személyi és családi körülményeikben beállott azon változásokról, amelyekre vonatkozóan állományparancs nem jelenik meg, a személyi anyag és egyéb nyilvántartáson történő átvezetés céljából változásjelentést kell készíteni.

SZ 282. Az állomány tagja a személyi és családi körülményeiben bekövetkezett változásokat 5 napon belül köteles közvetlen parancsnokának írásban jelenteni. (Házasságkötést, házasságfelbontást, gyermekszületést, közvetlen hozzátartozó elhalálozását, lakástelefonszám-változást, iskolai végzettséget, állami, társadalmi és választott tisztségeit, megbízásait, továbbá minden megkezdett, abbahagyott és befejezett iskolát (évfolyamot) stb.

SZ 283. A területi szervek városi, kerületi, üzemi parancsnokai minden negyedév első hónapjának 10. napjáig küldjenek változásjelentést a fővárosi, megyei parancsnoknak. Ez alapján a parancsnok intézkedjen az érintettek személyi anyagaiban és egyéb nyilvántartásokban a módosítások átvezetésére.

A megyei parancsnokságok negyedévenként változás-jelentés küldésére kötelezettek a megyei parancsnok és helyettese, valamint a személyzeti és tanulmányi kiemelt főelőadó vonatkozásában a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztályára.

SZ 284. A változásjelentés küldésre kötelezett szervek parancsnokai kérjék fel az illetékes párt- és tömegszervezeteket, hogy az állomány tagjainak megítéléséhez szükséges eseményekről (tagfelvétel, pártbüntetés, választás stb.) adjanak rendszeres tájékoztatást.

XI. Fejezet

IGAZOLVÁNY ÜGYINTÉZÉS

SZ 285. A hivatásos állomány tagjait, a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottakat — a kinevezésre, illetve a munkaviszony létesítésére vonatkozó állományparancs alapján a hatályos rendelkezésekben foglaltak szerint — szolgálati, a nyugállományba helyezéskor nyugdíjas igazolvánnyal (a továbbiakban: igazolvány) kell ellátni.

SZ 286. Az igazolvány kiállításakor a fénykép felerősítése ragasztással, hitelességének igazolása a kiadó szerv vegytintás bélyegzőjével történjen. A tűzoltóság személyi állományának igazolványát a vonatkozó rendelkezésekben meghatározott hatáskörű parancsnok aláírásával, valamint hitelesítő bélyegzővel kell ellátni. A hitelesítéshez a fényképnél és az aláírásnál azonos bélyegzőt kell használni. Az igazolványlapot fólia ráragasztásával is biztosítani kell.

SZ 287. A tűzoltóság szervei közötti áthelyezés, testületek közötti átminősítés, névváltozás állományviszony-, valamint rendfokozati változás esetén az igazolványt két héten belül ki kell cserélni. Az új igazolvány kiállítása és a régi bevonása az új szolgálati hely szerint illetékes személyzeti szerv feladata. A bevont igazolványt érvényteleníteni kell, és a kiadó személyzeti szerv részére megküldeni.

- SZ 288. Elbocsátáskor az igazolványt haladéktalanul be kell vonni. A bevont igazolványt 8 napon belül a kibocsátó személyzeti szervnek meg kell küldeni. Nyugállományba helyezéskor — ha az nem fegyelmileg történt — az igazolványt két hónapon belül kell bevonni.
- SZ 289. A nyugállományba helyezettakat — nyugállományba helyezéskor a szolgálati igazolvány egyidejű bevonásával — egyenruha viselésére jogosító vagy egyenruha viselésére nem jogosító NYUGDÍJAS IGAZOLVÁNY-nal kell ellátni. A nyugdíjas igazolványba azt a napot kell beírni keltezésnek, amely nappal a nyugállományba helyezés történt.
- SZ 290. Nyugdíjas igazolványra — a nyugállományba helyezés időpontjától függetlenül az jogosult — aki részére a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a nyugdíjat a tűzoltói szolgálat, illetve a munkaviszony alapján folyósítja. Az állomány nyugdíjfolyósítás nélküli nyugállományba helyezett tagja részére a nyugdíjfolyósítás megkezdésekor — kérelmére — kell a nyugdíjas igazolványt kiadni.
- SZ 291. Ha a hivatásos állomány tagjától nyugállományba helyezésekor vagy a nyugállományba helyezés után a Tvr. 47. §-ában meghatározott jogokat megvonták, az egyenruha viselésére nem jogosító igazolványt kell kiadni, illetőleg az egyenruha viselésére jogosító igazolványt ki kell cserélni. Az igazolványcserét a személyzeti szervek végzik a hozzájuk megküldött (bírószági, fegyelmi) határozat alapján.
- SZ 292. Ha az állomány rokkantság miatt nyugállományba helyezett tagját rokkantságának megszűnése miatt az állományba visszaveszik, a nyugdíjas igazolvány bevonásáról a visszavételt elrendelő állományparancs alapján a szolgálati igazolvány kiadására illetékes személyzeti szerv gondoskodik.
- SZ 293. Ha a szolgálati igazolvány megrongálódott vagy elveszett, ezt az igazolvány tulajdonosa közvetlen parancsnokának azonnal köteles jelenteni. A megrongálódott igazolvány kicseréléséről — a parancsnok értesítése alapján — az igazolványt kiállító szerv gondoskodik.

SZ 294. Ha az igazolvány elveszett, a parancsnok:

a) az igazolvány elvesztésétől számított 5 napon belül, az igazoló jelentés vagy a jegyzőkönyv egy példányát küldje meg a hatáskörileg illetékes parancsnokság vezetőjének.

Az értesítéshez mellékeljen 1 db fényképet,

b) az elveszett igazolvány köröztetésére az illetékes főkapitányság felé intézkedjen.

Az elveszett igazolványt, megkerülése esetén vonják be,

c) az igazolvány elvesztés körülményeinek kivizsgálása után — amennyiben felelősségrevonás történt — a fenytési határozat egy példányát a hatáskörileg illetékes személyzeti szerv részére küldje meg.

SZ 295. Az igazolvány szigorú elszámolási rend alá tartozó sor-számozott okmány.

Nyilvántartására az „Igazolvány adatlap” szolgál: a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztálya folyamatosan vezeti az igazolványok számszerinti országos nyilvántartását.

A megyei, fővárosi parancsnokságok személyzeti szervei, az igazolványok szám- és névszerinti nyilvántartását az igazolvány adatlapon, ill. az igazolványszám ráírásával a személyi nyilvántartókartonon végzik.

SZ 296. A kicserélt, érvénytelenné vált igazolványok selejtezését az illetékes személyzeti szervek végzik. A selejtezésről jegyzőkönyvet kell készíteni, a TÜK-szabályzat alapján, amelynek egy példányát meg kell küldeni a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztályára.

SZ 297. A nyilvántartást naprakész állapotban kell tartani, ennek érdekében:

a) az igazolvány adatlapon vezetni kell: az igazolvány számát, a kiadott igazolvány tulajdonosának nevét, rendfokozatát, személyi számát, az átvétel elismerését igazoló aláírását és az átvétel időpontját vagy a megküldésről szóló ügyirat számát (postakönyv számát) a bevonás és selejtezés időpontját,

- b) egymástól elkülönítve kell nyilvántartani: a hivatásos, a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak, valamint a nyugdíjasok igazolványát,
- c) az „Igazolvány adatlap”-ot a megyei tűzoltóparancsnokságokon, egy példányban kell kiállítani.

A munkaviszony keletkezésének és megszűntetésének személyi igazolványba történő bejegyzése

SZ 298. Az állami tűzoltó személyi igazolványának munkahely című rovatába a munkaviszony keletkezését, változását és megszűnését az illetékes személyzeti szerv jegyezheti be.

SZ 299. Kinevezéskor, illetve munkaviszony létesítésekor az állományviszony változásakor az igazolvány „munkáltató neve és címe” rovatába csak az „állami tűzoltóság” megjelölést kell feltüntetni.

A foglalkozás rovatba hivatásos állományúnál: „állami tűzoltó”, a kinevezett és szerződéses polgári állományúnál: „polgári alkalmazott” bejegyzést kell tenni.

SZ 300. Az állományviszony változása esetén a változást a személyi igazolványban az alábbiak szerint kell átvezetni; a foglalkozás megszűnésére szolgáló rovatba be kell jegyezni — a megszűnés időpontjaként — a változás időpontját, majd a következő munkahelyi rovatok kitöltése során foglalkozásként az új állományviszonynak megfelelő megjelölést kell feltüntetni. Keltezés-ként az eredeti belépés időpontját kell bejegyezni.

SZ 301. A munkaviszony megszűnésekor az állományparancsban meghatározott időpontot kell az erre szolgáló rovatba bejegyezni.

SZ 302. A nyugállományba helyezéskor a munkaviszony megszűnésének bejegyzése után a következő munkahely rovatot kell kitölteni. A munkáltató nevének rovatába a „nyugdíjas” szót kell írni, a második sorban pedig a nyugdíjtörzsszámot kell feltüntetni. A foglalkozás rovatba vízszintes vonalat kell húzni. A nyugdíjas vi-

szonyt ez a bejegyzés igazolja. A nyugdíjtörzsszám bejegyzését — ha ez a nyugállományba helyezettnek előnyösebb — a lakóhelye szerint illetékes tanács vagy rendőrkapitányság is elvégezheti.

SZ 303. Nyugdíjasok kiegészítő foglalkoztatását, másodállást, iskolai tanulók szünidei foglalkoztatását, valamint egy hónapot meg nem haladó munkavállalást a személyi igazolványba bejegyezni nem szabad.

SZ 304. A személyi igazolványba a bejegyzéseket a szolgálati igazolványokhoz rendszeresített vegytintás golyóstollal kell teljesíteni.

SZ 305. A szolgálati viszony megszüntetésének a személyi igazolványba történő bevezetése nélkül a hivatásos állomány tagjai részére szolgálati idő igazolás nem adható ki.

XII. Fejezet

KATONAI ÜGYINTÉZÉS

SZ 306. A tűzoltóság személyi állományát hivatásos és polgári állomány képezi.

SZ 307. A Honvédelmi Törvény és ehhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján a hivatásos állomány hadköteles tagjai mentesülnek a tartalékos katonai szolgálatra történő behívás, valamint a polgári védelmi megjelenési, bejelentési és szolgálatellátási kötelezettség alól. A tartalékos katonai szolgálat alóli mentesség köre kiterjed a polgári alkalmazottakra is — meghagyás alapján — a munkaviszony fennállásának idejére.

SZ 308. A személyi állományra a honvédelmi munkakötelezettség nem terjed ki.

SZ 309. A törvény szerint nem mentesül a reá háruló hadkötelezettség alól az, akinek szolgálati viszonya megszűnt és a hadkötelezettség felső korhatárát még nem érte el.

SZ 310. A hadkötelesek hivatásos állományba történő kinevezéséről a szolgálati hely szerinti személyzeti szerv köteles értesíteni az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot.

Az értesítés tartalmazza: a hadköteles nevét, személyi számát, születési helyét, anyja nevét, állandó lakcímét, a kinevezés hatályát, a kinevezési állományparancs számát, valamint — tartalékos katonai rendfokozatra való tekintet nélkül — a katonai nyilvántartási anyának (okmányának) megkérését.

SZ 311. A katonai anyagot az állományba tartozás ideje alatt a személyzeti szervek kezelik és őrzik. A hivatásos állományba kinevezettektől a katonai igazolványt vonják be és helyezték el az anyagban. A katonai nyilvántartási anyag megérkezése után katonai kereső lapot kell kitölteni. Ennek hátlapján tüntessék fel a tartalékos katonai rendfokozatát, valamint a tartalékos tisztek esetében a katonai igazolvány számát.

SZ 312. A hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságok a személyzeti szervek értesítése alapján a hadkötelest „ideiglenesen átadják”, a katonai anyagot megküldik a tűzoltóság részére.

SZ 313. A szolgálati viszony megszűnéséről írásban értesíteni kell az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot, a katonai személyi nyilvántartólap megküldésével.

a) Elbocsátottak esetében az egyéb katonai nyilvántartási anyagot is mellékelni kell.

b) Nyugállományba helyezés esetén az egyéb katonai nyilvántartási anyagot a tűzoltóság szerveinél kellett gyűjtő dossziéba kell helyezni.

SZ 314. Ha a szolgálati viszony egészségi okból szűnt meg, a hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságot tájékoztatni kell az orvosi szakvéleményről, a betegségről és ennek mértékéről az orvosi felülvizsgálati lap egy példányának csatolásával.

SZ 315. Az illetékes személyzeti szervnek a leszerelőt utasítani kell, hogy 30 napon belül köteles jelentkezni az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokságon, ahol nyilvántartásba veszik és tartalékos igazolvánnyal látják el.

XIII. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

Tvr. 48. § (1) A hivatásos állomány tagjaira a munkaviszonyban álló dolgozókra vonatkozó rendelkezések is irányadók, amennyiben a törvényerejű rendelet vagy más jogszabály eltérően nem rendelkezik.

(2) Felhatalmazást kap az illetékes miniszter, hogy a munkaügyi miniszterrel egyetértésben az (1) bekezdésben említett rendelkezéseket — a szolgálati viszony sajátosságainak megfelelően — a hivatásos állomány tagjaira kiterjessze.

Tvr. 49. § (1) Akinek a szolgálati viszonyát megszüntették, a 33. § szerint számított szolgálati idejét — munkaviszony vagy termelőszövetkezeti tagsági viszony létesítése esetén — munkaviszonyban (tagsági viszonyban) töltött időként kell elismerni.

(2) A hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött, valamint a 33. § (2) bekezdésének b) és c) pontja alapján beszámított szolgálati időt a munkaviszonyban álló dolgozók társadalombiztosítási nyugdíj jogosultsága szempontjából kordedvezményes munkakörben szerzett jogszerű időnek kell tekinteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra, akinek a szolgálati viszonyát az 5. § (2) bekezdés e) pontja alapján szüntették meg.

Ut. 142. A Tvr. 48. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a hivatásos állományból elbocsátott személy a Belügyminisztériumban elismert szolgálati idejét az erről kiadott igazolással tanúsítja.

Tvr. 50. § (2) A hivatásos állomány hősi halottá nyilvánított tagjának családtagjait munkaviszony (szolgálati vi-

szony) létesítésénél, illetőleg középiskolába tanulóként és felsőoktatási intézménybe hallgatóként való felvételnél előnyben kell részesíteni.

(2) A 47. § (1) és (3) bekezdése a hivatásos állomány hősi halottá nyilvánított tagjának családtagjaira is irányadók.

Ut. 143. A Tvr. 50. §-a alapján a hősi halottak családtagjainak nyugellátásáról és egyéb kedvezményeiről külön rendelkezés intézkedik.

Tvr. 51. § Az 5. § (4) bekezdésének b) pontja és a 35. § (3) bekezdése alapján megállapított költségeket adók módjára kell behajtani.

Tvr. 52. § E törvényerejű rendelet alkalmazásában illetékes miniszter a kormánynak az a tagja, akinek alárendeltségében a fegyveres erő, illetőleg a fegyveres testület működik, a munkásőrség tekintetében pedig a munkásőrség országos parancsnoka.

Tvr. 53. § (1) E törvényerejű rendelet végrehajtásáról az illetékes miniszterek gondoskodnak.

(2) Az illetékes miniszter a szolgálati viszonyt — legfeljebb egy évig terjedő időre — ideiglenes jellegűnek minősítheti (próbaidős szolgálat).

SZ 316. A parancsnokok személyi döntéseiknél kötelesek figyelembe venni a területi pártbizottságok, pártvezetőségek hatásköri listájában, a pártalapszervezetek, a KISZ- és szakszervezeti szervek véleményezési listájában foglalt jogköröket. A személyzeti szervek kötelesek beszerezni az illetékes pártszervek és pártszervezetek, tömegszervezetek állásfoglalását, véleményét, a hatáskörükbe, illetve véleményezési jogkörükbe tartozók alábbi személyi ügyeinek döntésre való előkészítése során:

a) kinevezés, soron kívüli előléptetés, megbízás, felmentés, áthelyezés,

b) minősítés,

- c) NET és kormánykitüntetésre irányuló javaslat,
- d) magasabb szintű politikai és állami iskolára beiskolázás,
- e) fél évnél hosszabb időtartamú külföldi tanulmányútra vezénylés,
- f) fegyelmi eljárás kezdeményezése,
- g) a szolgálat felső korhatára utáni szolgálatban való visszatartás.

SZ 317. A Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetés tulajdonosának nyugállományba helyezése csak az illetékes pártbizottságokkal egyetértésben történhet.

SZ 318. E Szabályzatban előírt rendelkezésekkel kapcsolatban keletkezett minden előterjesztést, javaslatot, jelentést, kérelmet és szolgálati jegyet a szolgálati út betartásával, a közvetlen személyzeti szervén keresztül kell a hatáskörileg illetékes parancsnoknak felterjeszteni, illetve megküldeni.

SZ 319. A személyi javaslatokat általában a közvetlen parancsnokoknak — állományba vétel (kinevezés) áthelyezés, átminősítés esetén a személyzeti szerveknek az illetékes parancsnokkal közösen kell elkészíteniük.

SZ 320. Az állomány tagjainak illetményváltozásával járó parancsok hatályának egységesítése érdekében:

- a) a Nemzetközi Nőnap, a felszabadulási ünnep, a Fegyveres Erők Napja, illetve a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából történő elismeréseket március 1., április 1., október 1., illetve november 1-i hatállyal,
- b) a véglegesítést, a soros és soron kívüli előléptetést, pótdíjak folyósítását, a megbízásokat és az illetmény besorolásokat lehetőleg az esedékes vagy az azt követő hónap első napjának hatályával,
- c) ha az állomány tagjainak a jogszabályokban biztosított jogait, a szolgálat érdekeit nem sérti, a lehetőségekhez képest a kinevezést, a beosztásváltozást,

- valamint az illetményt érintő intézkedéseket elrendelő parancsokat a hó első napjának hatályával,
- d) a nyugállományba helyezést és az elbocsátást elrendelő parancsokat — a Tvr. 5. § (2) bekezdése b)
 - c) és d) pontba sorolt esetek kivételével — a hó utolsó napjának hatályával kell megjelentetni.

SZ 321. A személyi állományra vonatkozó állományparancsot a hatálybalépés napján — akadály esetén annak megszűnése után — haladéktalanul végre kell hajtani.

SZ 322. Hozzá tartozók alá- és fölérendeltségi, illetve közvetlen munkatársi viszonyba nem kerülhetnek. E vonatkozásban hozzátartozónak kell tekinteni az egyeneságbeli rokont és annak házastársát, az örökbefogadó és nevelőszülőt, az örökbefogadott és nevelt gyermeket, a testvért, a házastársat, az élettársat, a jegyest, a házastárs egyeneságbeli rokonát és testvérét, valamint a testvér házastársát. Indokolt esetben a Hatásköri Lista szerint jogosult vezető kivételt tehet.

SZ 323. A BM FÜV Bizottság elé rendelésről a javaslatot két példányban kell elkészíteni. Ha a bizottság határozata alapján a szolgálati viszony megszüntetésére kell intézkedni a javaslat másodpéldányát a parancstervezetkezhez kell csatolni.

SZ 324. Rokkantsági nyugellátás megszüntetése esetén a kinevezésre jogosult parancsnok az orvosi vizsgálat lefolytatása után, az egészségi alkalmasság követelményeitől egyéni elbírálás alapján kivételesen eltekinthet. Ha a volt rokkantsági nyugdíjasnak az állománybavétele után egészségi állapotában javulás nem következik be, a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idő megszerzését követően nyugállományba helyezéséről kell gondoskodni.

SZ 325. Az állományból elbocsátottakról más szervek, vállalatok, intézmények stb. részére írásbeli információt az utolsó beosztási hely szerint illetékes parancsnok adhat.

- SZ 326. Nyugállományba helyezettnek nyugdíjának megállapításával és folyósításával kapcsolatos megkeresésekre a Belügyminisztérium Terv- és Pénzügyi Csoportfőnöksége adhat tájékoztatást.
- SZ 327. A tűzoltói szolgálattal összefüggő minden — a személyzeti nyilvántartásban rögzített — adat, körülmény igazolható, ha az az állami tűzoltó vagy volt állami tűzoltó jogának, követelésének érvényesítéséhez szükséges.
- SZ 328. Az igazolásban csak annyi adat közölhető, amennyi a kérelemben megjelölt körülmények bizonyításához elegendő. A szolgálati- vagy államtitkot tartalmazó adatokat csak az erre jogosult parancsnok, vezető engedélyével lehet igazolni.
- SZ 329. A belügyi iskolán, tanfolyamon szerzett végzettség iskolai végzettségként magánfélnek csak akkor igazolható, ha az elvégzett iskola, tanfolyam a polgári életben is elismert végzettséget jelent.
- SZ 330. Az ügyészi, bírói szervek, valamint más fegyveres erők, testületek megkeresésére az illetékes vezető engedélyével valamennyi szükséges információ — a titkosság fokának megjelölésével — megadható.
- SZ 331. Az 1952. január 1. előtt történt fegyelmi elbocsátás hátrányos következményei alóli mentesítésre a személyügyi miniszterhelyettes jogosult.
- SZ 332. Az állományra vonatkozó parancsok mintáit, készítésének, kiadásának, valamint a kinevezéshez előírt ellenőrzések rendjét a BM Tűzoltóság országos parancsnoka által kiadásra kerülő intézkedés melléklete tartalmazza.
- SZ 333. A személyzeti munkához szükséges nyomtatványok tervezéséről, rendszeresítéséről központilag történik intézkedés.

F Ü G G E L É K

a Szabályzat kiadásakor hatályos és abban hivatkozott jogszabályokról és belügyi rendelkezésekről

SZ 1. Az 1980. évi V. törvénnyel módosított 1976. évi I. törvény a honvédelemről.

56/1980. (XII. 24.) MT sz. rendelettel módosított 6/1978. (III. 31.) MT sz. rendelet a honvédelmi törvény végrehajtásáról.

SZ 25. 27/1975. sz. belügyminiszteri paranccsal kiadott Tűzoltóság Szolgálati Szabályzata (1. sz. melléklet).

SZ 30. 17/1973. sz. belügyminiszteri paranccsal kiadott Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzata. (165—169; 167—188. pont)

SZ 40. 13/1973. sz. belügyminiszter-helyettesi utasítás — a kiképzési (továbbképzési) költségek visszatérítése a hivatásos szolgálati viszonyról lemondás esetén.

SZ 41. 18/1981. sz. belügyminiszteri utasítás a Belügyminisztérium hivatásos állománya felső korhatárt elért tagjainak a hivatásos szolgálatban való visszatartásáról.

SZ 53. 20/1982. sz. Belügyminiszteri paranccsal kiadott, az állami tűzoltóság területi szervei hivatásos állományának Fegyelmi Szabályzata.

SZ 63. és 71. 1/1980. sz. belügyminiszter-helyettesi irányelv az állami tűzoltóság területi szervei kádertartalékainak kiválasztásával, felkészítésével és nevelésével kapcsolatos feladatokról.

SZ 74. 39/1981. sz. belügyminiszteri paranccsal módosított 014/1973. sz. belügyminiszteri parancs és végrehajtási utasítása a társadalmi tanulmányi ösztöndíj-szerződés kötés és a felsőoktatási intézményekben tanulók BM állományba történő kinevezése szabályozásáról.

SZ 75. 26/1981. sz. belügyminiszteri utasítás a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végzett pályakezdő szakemberek tervszerű munkába állításának szabályozásáról.

11/1981. sz. belügyminiszter-helyettesi intézkedés a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán végzett pályakezdő szakemberek

munkába állításának szabályozásáról szóló 26/1981. sz. belügy-miniszteri utasítás végrehajtásáról.

SZ 92. 7/1981. BM TOP számú parancs a Tűzoltóság Tanulmányi Munka Szabályzatáról.

015/1973. sz. belügyminiszteri utasítás a személyi állomány utánpótlásával kapcsolatos pályázati felhívás kibocsátásának szabályozásáról.

SZ 99. és 104. 1/1978. BM TOP számú szabályzat az állami tűzoltóság területi szervei hivatásos állományának képesítési feltételeiről.

SZ 115/c. 20/1982. sz. belügyminiszteri paranccsal kiadott, az állami tűzoltóság területi szervei hivatásos állományának Fegyelmi Szabályzata.

Ut. 55. 20/1972. sz. belügyminiszteri parancs és végrehajtási utasítása a halálesetek minősítésének és az elhunyt belügyi beosztottak eltemetetésének, emléküik megbecsülésének szabályozásáról.

SZ 128. 7/1981. sz. belügyminiszteri utasítással módosított és kiegészített 25/1976. sz. belügyminiszteri utasítás a Belügyminisztérium hivatásos állományú tagjai más kereső foglalkozásáról.

SZ 180. Az 1980. évi 20. sz. tvr.-el módosított 1975. évi II. tv. a Társadalombiztosításról és a végrehajtására kiadott 31/1975. (XI. 15.) sz., 42/1976. (XII. 18.) sz., 47/1977. (XII. 21.) sz., 52/1979. (XII. 30.) sz., 24/1980. (VI. 27.) sz., 39/1980. (IX. 30.) sz., 55/1980. (XII. 20.) sz., valamint a 47/1983. (XI. 20.) sz. MT rendelettel módosított 17/1975. (VI. 14.) sz. MT rendelet és a 4/1975. (XI. 15.) sz., 3/1976. (V. 27.) sz., 5/1976. (XII. 18.) sz., 1/1977. (XII. 21.) sz., 1/1980. (I. 30.) sz., 3/1980. (VII. 10.) sz., 4/1980. (XII. 20.) sz., valamint a 4/1983. (XII. 20.) sz. SZOT Szabályzattal módosított 3/1975. (VI. 14.) sz. SZOT Szabályzat.

17/1979. (XII. 1.) sz. MüM rendelet a munkaviszonnyal összefüggő egyes kérdésekről.

SZ 181. — 17/1979. (XII. 1.) sz. MüM rendelet a munkaviszonnyal összefüggő egyes kérdésekről. (10—15. §)

— A Minisztertanács 47/1983. (XI. 20.) számú rendelete a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény végrehajtása tárgyában kiadott 17/1975. (VI. 14.) MT számú rendelet módosításáról.

SZ 183. 1980. évi 20. tvr.-el módosított 1975. évi II. tv. a Társadalombiztosításról 54—57. §-a.

A fenti Minisztertanácsi rendeletekkel módosított 17/1975. (VI. 14.) sz. MT rendelet 100—141. §-a.

A fenti SZOT Szabályzatokkal módosított 3/1975. (VI. 14.) sz. SZOT Szabályzat 65—83. §-a. (lásd: SZ 180. pont)

Ut. 115. 015/1972. sz. belügyminiszteri utasítás — a kedvezményes szolgálati idő számítása és nyilvántartása a III. Főcsoportfőnökség területén.

016/1972. sz. belügyminiszteri utasítás — a kedvezményes szolgálati idő számítása és nyilvántartása.

1/1979. sz. belügyminiszter-helyettesi elvi állásfoglalás — a hivatásos állomány kedvezményes szolgálati idejének számításáról és nyilvántartásáról a III. Főcsoportfőnökség területén.

2/1979. sz. belügyminiszter-helyettesi elvi állásfoglalás a kedvezményes szolgálati idő számításáról és nyilvántartásáról a BM Határőrség, a BM Kormányőrség, a BM ORFK területén, valamint az állami tűzoltóság szerveinél.

SZ 198. 1980. évi 20. tvr.-el módosított 1975. évi II. tv. végrehajtási rendelkezései.

SZ 200. 10/1969. sz. belügyminiszteri utasítás a belügyi szolgálattal (munkaviszonnyal) összefüggő igazolások kiadásáról.

SZ 211. 10/1969. sz. belügyminiszteri utasítás a belügyi szolgálattal (munkaviszonnyal) összefüggő igazolások kiadásáról (20. pont)

SZ 229. 3/1979. sz. belügyminiszteri parancs a BM polgári állománya képesítési követelményének szabályozásáról.

10/1979. BM TOP számú parancs az állami tűzoltóság területi szervei kinevezett polgári állománya képesítési feltételeiről.

SZ 253. 1022/1980. sz. MT határozat a személyzeti adatszolgáltatás és nyilvántartás korszerűsítéséről.